

UNA RENDA BÀSICA EUROPEA

JORDI ARCARONS
DANIEL RAVENTÓS
LLUÍS TORRENS

UNA RENDA BÀSICA EUROPEA

MAIG DE 2023

This publication is financed with the support of the European Parliament (EP). The EP is not responsible for any use made of the content of this publication. The editor of the publication is the sole person liable.

Dipòsit legal: B 11191-2023

ISBN: 978-84-09-51426-1

UNA RENDA BÀSICA EUROPEA

**JORDI ARCARONS
DANIEL RAVENTÓS
LLUÍS TORRENS**

SUMARI

1	INTRODUCCIÓ	7
2	METODOLOGIA	19
3	EL MODEL DE FINANÇAMENT DE LA RENDA BÀSICA	47
4	RESULTATS	57
5	CONCLUSIONS	85
6	BIBLIOGRAFIA	89

1

مجلس
العلماء
الاسلاميين

INTRODUCCIÓ

La proposta de la Renda Bàsica (RB) ha tingut una enorme extensió en les primeres dècades del segle XXI, especialment amb l'inici de la pandèmia de la Covid-19 a principis de 2020. Una de les raons és el balanç de les diferents rendes o subsidis actuals que han impulsat els governs per fer front a la situació de pobresa,¹ com ara la renda garantida, la mínima, la vital... en definitiva, rendes condicionades amb resultats molt limitats. Els subsidis condicionats, ja siguin més o menys generosos, que es coneixen a diferents països europeus i en altres continents, pateixen una sèrie de problemes intrínsecs a la seva condicionalitat que són coneguts des de fa temps. Se segueix, emperò, insistint en els mateixos errors. L'Ingrés Mínim Vital (IMV) posat en funcionament pel govern espanyol a mitjans del 2020 és un cas exemplar. A principis de 2023 moltes persones que havien arribat a dir que l'IMV era un salt qualitatiu en l'Estat de Benestar i bajanades semblants, ara proposen reformes d'aquest IMV. Reformar la reforma reformada: un desastre. La Renda Garantida de Ciutadania posada en funcionament a Catalunya uns anys abans n'és una altra mostra. Això és degut als problemes intrínsecs de la concepció dels subsidis condicionats repetidament esmentats en les publicacions acadèmiques, que són els següents:

---

1 BOLLAIN; RAVENTÓS, «La renta básica incondicional ante las limitaciones de las rentas mínimas».

Trampa de la pobresa

Aquest problema és molt greu. Quan s'és perceptor d'un subsidi condicionat, hi ha un fort desincentiu a buscar i fer treball remunerat, ja que això implica la pèrdua total o parcial del subsidi. En clar contrast, la RB funciona com una base o un sòl, no com un sostre: la realització de treball remunerat no implica la pèrdua de la RB de manera que el desincentiu a l'activitat desapareix o no és tan gran.

Costos administratius

Els subsidis condicionats tenen uns costos d'administració molt elevats. Això és un vell i conegut problema. Si cal seleccionar qui «mereix» i qui no un subsidi condicionat cal controlar que les persones realment encaixin en el model condicionat. Això provoca costos immensos en diferents vessants, però una d'elles és especialment interessant: els costos esdevenen molt alts proporcionalment a les poques persones que perceben aquests subsidis. La condicionalitat implica control, el control implica despeses de gestió i administració. La raó és molt coneguda: es tracta de controlar si la persona perceptora del subsidi condicionat compleix els requisits legals i, no menys important, si un cop aquesta persona ha aconseguit esquivar totes les condicionalitats burocràtiques i percep el subsidi condicionat, continua sent inspeccionada sobre si segueix complint les condicions que la fan mereixedora de la percepció. Control a l'hora de concedir el subsidi i control posterior mentre l'està percebent. L'RB no tindria costos derivats de la condicionalitat ja que és incondicional i no caldria un exèrcit de controladors per identificar qui ha i qui no ha de rebre el subsidi condicionat. La rebria tota la població, incondicionalment.

Estigmatització

Un altre problema és l'estigmatització associada als subsidis condicionats, és a dir, l'obligació a què s'enfronten les persones candidates a perceptores d'haver de significar-se, a les finestretes de l'administració, com a «pobres» o com a «malaltes» per no dir com directament «culpables» de ser unes «fracassades» o «extremament» pobres. Els subsidis condicionats comporten sovint preguntes intrusives, fins i tot sobre les relacions personals més íntimes de les persones sol·licitants, que poden ser complementades amb controls de visites al domicili. De vegades, l'administració burocràtica sembla tractar a les persones sol·licitants dels subsidis condicionats com si es tractés de delinqüents potencials a punt de defraudar a la menor ocasió. Aquest tracte, sens dubte, estigmatitza. L'RB no estigmatitza per una raó molt evident: la rep tota la població de l'àrea geogràfica on s'implanti. S'estigmatitza col·lectius socials o persones determinats, no es

pot estigmatitzar tota la població. No hi ha res d'estigmatitzador pel fet de rebre una RB que s'atorga a tots els membres de la societat.

Cobertura insuficient

La cobertura insuficient dels programes de subsidis condicionats, per diferents que puguin ser entre si, és un altre dels problemes que presenten aquest tipus de polítiques públiques. En general, amb aquests programes es cobreix un percentatge molt petit de la població que n'hauria de ser beneficiària. La raó és que es pressuposa una quantitat de recursos petita tenint en compte el conjunt de persones que en podria ser potencial beneficiària. Efectivament, es tracta de programes que no arriben a assolir la totalitat de la població que en podria ser beneficiària.

Non-take-up

El non-take-up (NTU) o la taxa de sol·licitud de prestacions condicionades és la fracció de les persones que no sol·liciten una prestació malgrat complir tots els requisits d'elegibilitat i tenir dret, per tant, a ser perceptores. Aquestes proporcions tenen uns percentatges impressionants, en alguns casos arriben al 60%. Les raons són de diferents tipus: personals, de disseny del tipus de subsidi, de gestió... Però que un percentatge tan elevat de les persones potencialment beneficiàries no demanin els subsidis condicionats és un problema greu. En una RB no cal apuntar que el fenomen de l'NTU desapareix.

La proposta de l'RB va revifar amb la pandèmia de la Covid-19, afegida a la situació creada per la crisi econòmica del 2008 de la que no se n'havia sortit del tot quan va esclatar la crisi sanitària. Va fer-ho de manera tan pronunciada que va sorprendre a molts especialistes i defensors dels subsidis condicionats que van veure com l'RB, de la que no es cansaven de dir que era una mesura no desitjable o en tot cas no pagava la pena tenir-la present fins el segle vinent o ben entrat el segle actual, era defensada amb distints graus «d'ortodòxia» per mitjans de comunicació i personatges com el *Financial Times*, el secretari general de l'ONU António Guterres (1949), o el Papa Francesc (1936) cap de l'Estat vaticà i de l'Església catòlica, entre d'altres. I tot això en un interval de no gaires mesos.

Precisament per aquesta explosió de nous partidaris i de defensors, l'RB no ha estat exempta de confusió per una raó impossible d'esmortir: n'han parlat i escrit moltes persones que fins feia poc desconeixien els

termes tècnics i normatius de l'RB. En realitat, coneixien poca cosa més que les paraules. Per evitar la mínima ambigüitat, nosaltres entenem per RB, i aquesta serà la definició que farem servir en tot aquest treball, de la següent manera: una assignació pública, monetària, individual, incondicional i universal. És a dir, una quantitat de diner atorgada absolutament a tota la població de manera incondicional d'una zona geogràfica determinada. En el cas d'aquesta investigació, la zona geogràfica és la UE, exceptuant Lituània, per motius metodològics que explicarem posteriorment.

També ha afegit certa confusió, en alguns casos, el fet que l'RB s'ha defensat des de perspectives polítiques molt distintes i contrastades: des de la dreta neoliberal fins a l'esquerra –i també dins del propi espai de l'esquerra des de posicions diferents i força distanciades. En aquesta investigació, els autors ens situem en la defensa de l'RB des d'una perspectiva d'esquerres. Què vol dir amb precisió aquesta afirmació? Les propostes d'RB provinents de la dreta i de l'esquerra es diferencien en diversos aspectes, però els més importants poden agrupar-se en els següents: en com es financia, en les mesures de política econòmica que addicionalment es proposen al costat de l'RB i en la forma d'entendre la neutralitat de l'estat.²

La part fonamental d'aquesta investigació vol respondre a la següent qüestió: es pot finançar una RB per la UE? I més concretament, respondre la pregunta clau de com es pot finançar mitjançant tres impostos: l'impost sobre la renda, sobre la riquesa i sobre el carboni.

Per què aquests tres impostos? La proposta³ es fonamenta per motius de simplificació i perquè cadascun d'ells compleix una doble funció: en primer lloc, els tres són una font de finançament fiable, recurrent, amb potencial important de recaptació i amb dificultats per ser eludits o deslocalitzats –en tant que la major part del patrimoni a cada país es compona d'actius immobiliaris al propi país o d'accions d'empreses ubicades al territori. I en segon lloc, són impostos amb finalitats progressistes que poden ser millorats. Així, l'impost sobre la renda acostuma a tenir deduccions regressives o a taxar menys els rendiments del capital que els del treball; l'impost del patrimoni permet capturar els increments de riquesa que s'escapen de la imposició sobre la renda, i que fins ara la seva poca força està afavorint una concentració de la riquesa en mans del 10% més ric de la població, i en especial de l'1 o 2% de dalt de la piràmide.⁴ Com és conegut, la riquesa

---

2 RAVENTÓS, *La renta Básica, ¿por qué y para qué?* En aquest llibre es desenvolupen aquestes i altres diferències.

3 De la qual aquest estudi és una primera aproximació que podrà anar-se ampliant, polint i concretant més en el futur.

4 BLAKELEY, «El mundo es de los multimillonarios». En aquesta publicació es donen dades i referències.

està repartida molt més desigualtàriament que la renda. O està molt més concentrada en poques mans, que seria una altra manera de dir-ho. I pel que fa als impostos ambientals, són impostos pigouvians, impostos que busquen corregir les externalitats negatives de la generació d'emissions d'elements contaminants al medi natural, ja siguin gasos d'efecte hivernacle, residus radioactius o altres materials. Òbviament es tracta de gravar les emissions territorialitzades –encara que també es podrien imposar les emissions implícites en les importacions. Les quotes d'emissions de diòxid de carboni individual van en aquesta línia, com també la proposta que la recaptació es reparteixi de manera equitativa entre la població –com una renda bàsica– o bé focalitzada en els segments de menors ingressos. Unes mesures que enllacen en l'agenda contra el canvi climàtic i els Objectius de Desenvolupament Sostenible, i que evidencien que no està en discussió que cal fer més esforços per accelerar la transició ecològica i reduir les emissions.

En particular, parlar d'impostos és referir-se a la propietat. L'estructura i els drets de propietat tal com els tenim a Europa és solament una de les formes possibles de regular i distribuir la propietat. No especialment justa, precisament, però no és aquí a on volem centrar l'atenció, sinó que és possible materialment establir-los d'altres maneres a partir del mateix nivell de desenvolupament econòmic. Que es faci d'una forma o altra és una decisió política, no és una decisió tècnica. Malgrat que, com passa sovint, les decisions polítiques es justifiquin tècnicament. La tècnica ens diu com poden ser les coses, el que es pot fer i el que no, mentre que la política ens diu el que es decideix fer. Si les decisions són democràtiques, la política ens diu què volem fer majoritàriament, i per tant els mercats són polítics, i els impostos també. Per posar un exemple: la propietat privada ha estat concentrada en molt poques mans en determinants moments de la història i en d'altres ha estat menys concentrada. I sense sortir d'un mateix país per fer les comparacions més evidents encara: que la decil·la superior tant a la UE com als EUA acumuli actualment més del 55% i del 70% respectivament dels actius immobiliaris i financers i que el centil superior en disposi de més del 20% i del 40% respectivament,⁵ no és una qüestió tècnica, sinó política. La propietat no és solament una relació econòmica, és una relació de poder. I el poder, qui l'ostenta, l'empra pels seus interessos particulars, mitjançant lobbies, tràfic d'influències i altres formes de pressió. És pura política.

Un aspecte que ens interessa especialment en aquesta investigació és el nivell d'impostos –i com estan distribuïts entre les distintes parts de la població, i com estan perseguits o no qui els eludeixen– que són producte no de la tècnica sinó de la política. La tècnica impositiva pot ser i és cada cop més sofisticada,

---

5 PIKETTY, *Breve historia de la desigualdad*.

però no ens diu si els molt rics han de pagar un 90% de les seves rendes o un 1%. O si han de pagar un impost sobre la seva riquesa o no. Això ho decideix la política. I ara es decanta clarament cap a la segona opció.

Cal diferenciar clarament els conceptes de renda i de riquesa. La riquesa està repartida molt més desigualment que la renda. A la riquesa li corresponen impostos relacionats amb el patrimoni o la propietat –immobiliària, mobiliària, financera i de qualsevol altra modalitat excepte la primera residència, si bé aquesta paga l'IBI. Això vol dir diverses coses. Es pot defensar un impost alt a la renda i un impost a la riquesa que rep diferents noms com ara impost a les «grans fortunes», per exemple. Però conceptualment són diferents. Addicionalment, es pot defensar per raons democràtiques republicanes que les grans concentracions de propietats tinguin un límit. Grans concentracions de riquesa i grans rendes van relacionades, ja que òbviament la riquesa ajuda a incrementar la renda, i la renda ajuda a incrementar la riquesa.

En altres moments, al llarg de les dècades de 1940-1970, com potser no és tan sabut com ho hauria de ser, el tipus marginal màxim de l'impost sobre la renda als EUA va ser d'una mitjana del 78%, i del 91% de 1951 a 1963. Cal afegir que les grans herències eren gravades al 80% des de 1941 fins a 1976. Com hem explicat en altres ocasions, el president Franklin Delano Roosevelt (1882-1945) es va atrevir el 1942 a defensar una taxa marginal impositiva del 100% a les persones que tinguessin unes rendes superiors als 25.000 dòlars anuals, que vindria a ser al voltant dels 400.000 dòlars actuals. Aquesta proposta no va reeixir, però poc després es va establir una taxa del 94% a les fortunes per sobre dels 200.000 dòlars de l'època. I només estem parlant de la renda sense entrar en la concentració de la riquesa que, com hem dit, està molt més desigualment repartida actualment a la UE.

Els números que s'ofereixen en aquesta investigació no són els únics que podrien sortir, com resultarà evident. Dels que «podrien sortir» hem escollit els quatre models o escenaris que concreten una situació que considerem justa o, si més no, s'aproximen a una formulació pràctica del que considerem just. El finançament de l'RB també seria possible posant uns altres tipus impositius i carregant més als que no són més rics. O carregant molt més als més rics. Són quatre models o escenaris que anirem especificant més endavant en aquest estudi i, com queda dit, se'n podrien fer més. Si hem de manifestar alguna preferència seria el que reflecteix l'escenari 1. Ens sembla senzill i fàcil d'explicar a tota persona interessada en la proposta de l'RB, en aquest cas una RB europea. En aquest escenari 1, una RB incondicional per a tota la població de la UE es finançaria mitjançant una reforma de l'impost sobre la renda i amb la introducció d'un impost sobre la riquesa i un impost sobre el carboni. Les quantitats

a rebre com a RB en aquest escenari variarien depenent de cada situació personal; així, per exemple, tota persona de la UE que visqués sola rebria 10.286 euros l'any –la quantitat del llindar de risc de pobresa a la UE–, és a dir, 857 euros mensuals; mentre que en el cas d'una llar amb dues persones adultes i dues de menors les dues adultes percebrien 900 mensuals cadascuna. Els altres escenaris que plantejem en aquest estudi també són susceptibles de defensar-se amb arguments sòlids, però valorem que l'escenari 1 reuneix millors condicions.

En les següents pàgines oferirem molts números de com es pot finançar una RB a la UE, ara però dedicarem algun espai a la justícia de la proposta. Si escollim les propostes, que més endavant desgranem és perquè considerem que són més justes que d'altres, però aquesta afirmació cal justificar-la. I això és el que ens proposem fer tot seguit.

Que una proposta sigui considerada o no justa dependrà de què considerem que és o no una societat justa. Les teories de la justícia acadèmiques es dediquen precisament a establir principis i criteris per decidir si una societat és més o menys justa. O, si es vol dir així, estableixen el «model ideal» i es contrasta amb la realitat per tal d'esbrinar el que s'aparta més o menys d'aquest model. Atès que l'objecció més potent que es podria fer a l'RB no és que materialment fos impossible finançar-la, sinó que fos injusta, preguntar-nos per la justícia de la proposta és una cosa molt raonable. De ben poc serviria una mesura social que fos políticament o econòmicament viable si no fos, a més, justa. Imaginem-nos que el nostre model és impecable des d'un punt de vista tècnic, però si l'RB no s'ha mostrat que és una mesura justa, poc sentit té investigar les seves possibilitats de finançament. O per posar un exemple emprat en alguna altra ocasió:⁶ Imaginem una proposta segons la qual només rebessin un subsidi de desocupació les persones que acreditessin deu anys de compliment de tots els ritus obligatoris que estableix per als seus fidels l'Església Catòlica. Com és fàcil de demostrar, fer tècnicament factible aquesta proposta no seria gens complicat, però moltes persones, potser una immensa majoria, considerarien que no és una mesura justa. Més interessant encara és contrastar la pròpia realitat econòmica i social que es viu al 2023. No hi ha cap dubte que és políticament i econòmicament possible, perquè és el que tenim, són fets. Però que sigui així, no vol dir que aquesta realitat sigui justa, almenys segons els criteris que ara exposarem.

---

6 CASASSAS, MARTÍNEZ-CAVA; RAVENTÓS, «Socialismo y renta básica. Razones republicanas de la propuesta».

De teories de la justícia n'hi ha moltes. Les més esteses són les qualificades com a liberals. Dins d'aquestes n'hi ha de molt diverses que podrien situar-se des de l'extrema dreta llibertariana⁷ a les esquerres igualitaristes. Però nosaltres volem presentar la nostra justificació de la justícia de la RB de forma republicana. I més en concret segons com històricament el republicanisme ha entès la llibertat en contraposició a com la va entendre el liberalisme. Les idees republicanes, per la seva gran tradició de més de 2.000 anys, han estat expressades de maneres força diferents. Però hi ha un element característic clau per comprendre aquesta forma d'entendre la llibertat, manera que la diferencia clarament del liberalisme: la llibertat està completament lligada a les condicions materials d'existència i, en conseqüència, no es poden abordar per separat. Cosa que sí va fer el liberalisme des dels seus orígens ara fa poc més de dos segles, que va deslligar la llibertat justament de les condicions materials en què la gent viu en societat.⁸ Els codis napoleònics representen un immillorable exemple i una primera reproducció legal d'aquest principi liberal: la llibertat és independent de les condicions materials d'existència. Seguint amb la tradició republicana, la societat, qual-sevol societat, està plena d'amenaques a la llibertat. Amenaces n'hi ha de tipus ben diferents, però n'hi ha una especialment important en la configuració de les nostres societats per més lluny en el temps que anem: la propietat. I si tan important és la propietat per a la concepció republicana de la llibertat i per a la seva amenaça, hem de dedicar-hi una breu atenció.

Com hem ja esmentat en altres ocasions,⁹ la concepció de la propietat que històricament s'ha tingut és substancialment diferent de la que s'ha imposat institucionalment en gran part del món des del segle XVIII fins a l'actualitat. La concepció de la propietat que ha triomfat a mesura que la manera de produir capitalista va anar conquerint Europa és la que va definir clarament el jurista William Blackstone (1723-1780): «*l'exclusiu i despòtic domini que un home exigeix sobre les coses externes del món, amb total exclusió del dret de qualsevol altre individu*».¹⁰ En canvi, per al republicanisme històric, la propietat s'entén com a control sobre els recursos que permet conferir independència política i personalitat jurídica pròpia, condicions de la

---

7 «Llibertariana», «llibertarià» no són paraules admeses al català. *Libertarian* en anglès s'acostuma a traduir per «llibertari», però en un lloc com a Catalunya on la tradició anarquista llibertària ha estat tan important en alguns moments històrics, creiem que porta a confusió comprendre amb la mateixa paraula a partidaris del més pur neoliberalisme —que no és sinònim de llibertarianisme estrictament, aquest darrer és un terme filosòfic-polític i el primer és bàsicament econòmic, però són cosins germans doctrinàriament. D'aquí la nostra opció de traducció del que en anglès és *libertarian*.

8 Una magistral reconstrucció històrica de la llibertat republicana en oposició a la liberal és DOMÈNECH, *El eclipse de la fraternidad*.

9 Per exemple ARCARONS; RAVENTÓS; TORRENS, «El esclavismo a tiempo parcial y la dignidad»; RAVENTÓS, «La llibertat i la igualtat republicanes. Sobre dominacions, mercats i propietat».

10 BLACKSTONE, *Commentaries of the Laws of England*.

llibertat. I no és cap dret que naturalment disposen determinats individus sobre els altres sinó un dret reconegut socialment que s'atorga a persones o entitats, és a dir, ha d'estar regulat pel dret públic. La propietat històricament ha tingut moltes variants i formes: comuna amb ús privat, privada amb ús comú, comuna amb ús comú i privada amb ús privat. La privada amb ús privat és la que s'ha convertit en la principal i dominant des del segle XVIII fins a l'actualitat en la major part de països del món si deixem al marge els experiments de propietat col·lectiva i burocràticament centralitzada que hem conegut en alguns països al llarg del segle XX i XXI.

Resumint, la propietat es configura històricament en funció de les lluites, els compromisos, les treves temporals entre els diferents grups i classes socials. La forma en què ho diu l'economista francès Thomas Piketty¹¹ (1971) la subscrivim: *«La propietat és una noció situada en el seu context històric: depèn de la manera en què cada societat defineix les formes legítimes de possessió –terres, cases, fàbriques, màquines, mars, muntanyes, monuments, títols financers, coneixements, esclaus...–, així com els procediments jurídics i les pràctiques que structuren i emmarquen les relacions de propietat i els equilibris de poder entre els distints grups socials»*. I el corol·lari és ràpid: les institucions sempre han de ser obligades a canviar perquè es produeixin beneficis per a la població no rica. Per tornar a dir-ho amb l'autor francès: *«Si en els darrers dos segles s'ha produït en el món una tendència històrica cap a una més gran igualtat social, econòmica i política, ha estat gràcies a una sèrie de revoltes, revolucions i mobilitzacions polítiques a gran escala. El mateix passarà en el futur»*.

Els models i els tipus impositius proposats que apareixeran en les següents pàgines d'aquesta investigació són instruments, i com a instruments són neutres. La base de dades utilitzada és d'ús i coneixement públic, i altres autors i autores poden emprar-les instrumentalment per fer models i propostes molt diferents. I, per suposat, les concepcions de la llibertat d'altres autors i autores poden ser molt diferents a la nostra. La nostra ja està explicada.

Aquesta investigació no entra en aspectes que indiscutiblement són importants. Per exemple, la relació entre les distintes administracions. Un fet rellevant ja que quan es parla de la UE hi ha moltes administracions i la relació entre elles és important. Així mateix tampoc entrem en valorar el tipus de governs i si són reticents o proclius a l'RB. De forma més general, el que s'anomena des dels anys 1990 «governança»

---

11 PIKETTY, *Breve historia de la desigualdad*.

tampoc es tracta en aquest text ja que queda molt apartat del tipus d'investigació que oferim. Quins governs o administracions haurien de recaptar els impostos que proposem per a finançar una RB europea; i quins haurien de fer-la arribar a la ciutadania dels diferents Estats membres, és un tema en el que no entrem, però la seva indubtable complexitat no ens sembla un argument contra la idea d'una RB europea: des de l'euro fins els fons Next Generation, la possibilitat «d'uropeïtzar» la governança de les polítiques econòmiques i socials de la Unió ja compta amb uns quants exemples.

2

METODOLOGIA

La informació utilitzada

La base de dades utilitzada ha estat cedida per EUROSTAT¹² i fa referència bàsicament a les dades transversals del 2020 de l'*European Union Statistics on Income and Living Conditions* (EU-SILC). Aquesta informació està harmonitzada pels 27 estats que conformen actualment la UE –per al cas de l'Estat espanyol és coneguda com l'Enquesta de Condicions de Vida. La informació es divideix en quatre apartats, dels que citarem els elements més rellevants:¹³

1. Característiques de la llar:

Identificador de la llar enquestada, país, regió (NUTS2), factor d'elevació.

2. Característiques personals dels membres de la llar:

Identificador de la persona, edat, gènere, estat civil, activitat bàsica, posició dins la llar, nivell d'educació, factor d'elevació personal.

---

12 Amb el projecte de recerca RPP 144/2022-EU-SILC.

13 En els documents de l'EUROPEAN COMMISSION, *Income and Living Conditions; Quality of Life. SILC Disclosure control Rules. Year 2020. Cross-Sectional Data. Differences between original database –as described in the guidelines– and the anonymised user data base* i *Methodological guidelines and description of EU-SILC target variables. 2020 operation –Version April 2020–* hi ha la descripció exhaustiva del conjunt de variables que conté la base de microdades utilitzada.

3. Dades de la llar:

- Rendes percebudes de forma agregada per la llar: renda bruta i disponible de la llar, rendes per lloguers de propietats, interessos, dividendes i guanys de capital, ajudes per llar o fills, ajuts per assistència social, ajuts per habitatge, transferències percebudes d'altres llars, rendes dels menors de setze anys, impost sobre la riquesa, transferències abonades a altres llars, impost sobre la renda i cotitzacions socials.
- Característiques de l'habitatge: tinença, espai, costos de lloguer o hipoteca.
- Característiques d'exclusió social i de carència material.

4. Dades dels membres més grans de setze anys:

- Rendes percebudes: treball –monetàries i en espècie–, atur, per compte propi, pensions.
- Característiques personals: edat, gènere, parentiu, estat civil, posició dins la llar, país de naixement.
- Nivell d'educació (ISCED), activitat en formació contínua.
- Salut.
- Situació laboral: situació a la feina, ocupació (ISCO-08), activitat (NACE), hores treballades.

Amb aquesta informació en forma de microdades és possible efectuar una anàlisi detallada de la distribució de la renda i de la situació de desigualtat, pobresa i exclusió social en la que es troben les llars de la UE, particularitzant-la als estats que la integren. Aquest és un primer pas imprescindible per a la construcció d'un model de finançament d'una RB a nivell europeu, donat que determina un dels objectius més importants als que ha de fer front l'RB: l'eliminació de la pobresa.

Per tant, donarem algunes xifres que permetran avaluar la situació de partida, que d'ara endavant anomenarem situació «ex-ante» distingint-la de la situació «ex-post», quan s'implementa l'RB.

Al Quadre 1 es reproduïx, per als 26 estats de la UE considerats en aquest estudi,¹⁴ la representació a la mostra i a la població, la mediana¹⁵ de renda equivalent i el llindar de risc de pobresa i pobresa severa,

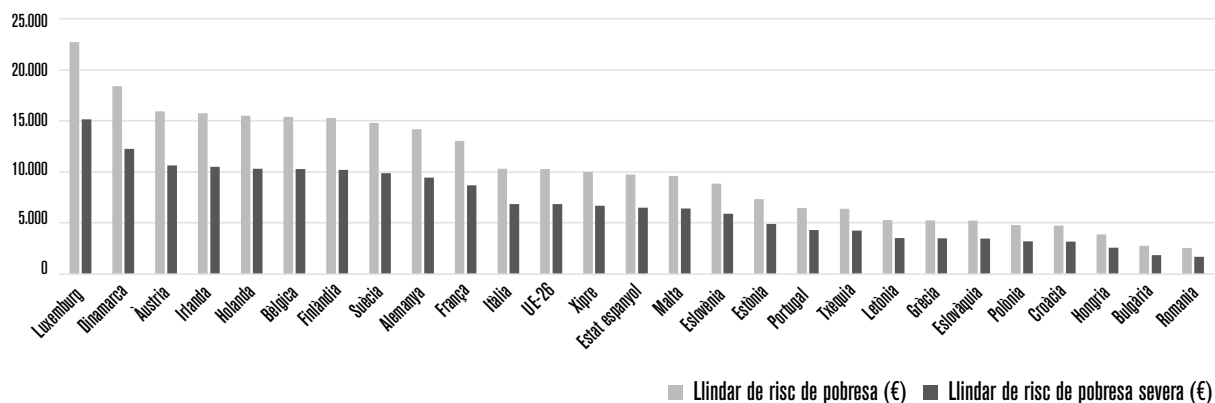
---

14 S'ha exclòs Lituània perquè en la seva informació *EU-SILC*, malgrat que es poden obtenir els agregats més importants, hi ha mancances considerables en un nombre important de variables rellevants. A més, cal indicar que per als casos d'Alemanya i d'Itàlia, la base de dades utilitzada és la del 2019, donat que en el moment de la petició encara no havien facilitat a EUROSTAT els valors del 2020. També cal aclarir que els valors d'ingressos corresponen a l'any anterior a l'enquesta. Així els valors de les enquestes del 2020 corresponen al 2019 i els de les enquestes del 2019 corresponen al 2018.

15 La mediana és el valor central que deixa per damunt i per sota seu el 50% de la distribució.

de cada estat. S'han calculat, també, tots aquests valors pel total de la UE, per tal de tenir una referència de la gran variabilitat existent entre els diferents estats. El llindar de risc de pobresa es defineix com el 60% –en el cas de la pobresa severa és el 40%– de la mediana de la renda equivalent, entesa aquesta com la renda neta de la llar repartida entre les seves unitats de consum. Aquestes unitats de consum s'associen a una escala d'equivalència –amb la que es tracta de donar solució a la idea que els costos fixos de la llar no augmenten en la mateixa proporció que la seva grandària. L'escala d'equivalència que s'utilitza en la metodologia *EU-SILC* és la de l'OCDE modificada, que assigna 1 a la primera persona més gran de catorze anys de la llar, 0,5 a la resta de persones més grans de catorze anys i 0,3 a les persones menors de catorze anys.¹⁶ El llindar de risc de pobresa és un valor crucial, tal com més endavant es justificarà, en el model de finançament d'RB que desenvoluparem. Al Gràfic 1 es representen els diferents llindars de risc de pobresa i pobresa severa de cada estat.

Gràfic 1: Llindars de risc de pobresa. UE-26, 2020

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

16 Dos exemples senzills permeten comprendre la relació entre l'escala d'equivalència i la renda equivalent de la llar:

- En una llar formada per dues persones adultes i dues menors de catorze anys que tindria una escala d'equivalència de 2,1 i una renda neta de 45.000 euros anuals, la renda equivalent de cadascuna de les quatre persones de la llar seria de 21.429 euros anuals ($45.000/2,1 = 21.429$).
- En una llar unipersonal amb una renda neta de 25.000 euros anuals, donat que la seva escala d'equivalència és 1, la seva renda neta equivalent seria de 25.000 euros anuals.

Quadre 1: Població i llindars de risc de pobresa. UE-26, 2020

Estat membre	Persones mostra	Població	Mediana Renda Neta equivalent (€)	Llindar de risc de pobresa (€)	Llindar de risc de pobresa severa (€)
Alemanya¹	23.925	80.988.833	23.638,67	14.183,20	9.455,47
Àustria	12.274	8.757.572	26.555,43	15.933,26	10.622,17
Bèlgica	16.105	11.363.821	25.671,98	15.403,19	10.268,79
Bulgària	16.625	6.962.424	4.611,92	2.767,15	1.844,77
Croàcia	18.865	3.935.638	7.891,71	4.735,03	3.156,69
Dinamarca	13.521	5.774.377	30.680,90	18.408,54	12.272,36
Eslovàquia	13.800	5.389.916	8.703,03	5.221,82	3.481,21
Eslovènia	24.794	2.055.303	14.766,67	8.860,00	5.906,67
Estat espanyol	38.011	46.874.430	16.043,38	9.626,03	6.417,35
Estònia	15.143	1.315.941	12.228,03	7.336,82	4.891,21
Finlàndia	22.701	5.441.980	25.490,00	15.294,00	10.196,00
França	24.758	63.976.918	21.730,00	13.038,00	8.692,00
Grècia	32.962	10.514.769	8.780,95	5.268,57	3.512,38
Hongria	14.363	9.578.774	6.478,28	3.886,97	2.591,31
Irlanda	10.683	4.973.690	26.250,00	15.750,00	10.500,00
Itàlia¹	43.400	60.127.687	17.165,38	10.299,23	6.866,15
Luxemburg	7.461	598.541	37.844,04	22.706,42	15.137,61
Letònia	13.215	1.884.981	8.826,92	5.296,15	3.530,77
Malta	9.555	505.014	16.240,35	9.744,21	6.496,14
Països Baixos	28.573	17.148.722	25.800,56	15.480,33	10.320,22
Polònia	38.835	37.067.779	8.021,85	4.813,11	3.208,74
Portugal	27.698	10.295.909	10.800,00	6.480,00	4.320,00
Romania	16.966	19.348.575	4.267,38	2.560,43	1.706,95
Suècia	14.102	10.327.589	24.700,37	14.820,22	9.880,15
Txèquia	18.758	10.458.507	10.627,19	6.376,31	4.250,88
Xipre	10.952	884.233	16.704,00	10.022,40	6.681,60
UE-26²	528.045	436.551.925	17.144,00	10.286,40	6.857,60

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

1 Amb dades relatives a 2019

2 Exclosa Lituània per manca de dades

Al Quadre 2 es reproduïx la representació per edat i gènere dels estats considerats i també els conceptes de pobresa i exclusió social –les set darreres files– directament relacionats amb els llindars de risc de pobresa introduïts més amunt, que es poden calcular a partir de les microdades disponibles.¹⁷ Ens hi referirem amb detall més endavant.

---

¹⁷ Cal advertir que per als casos d'Alemanya i de Malta hi ha alguns valors *sd* –sense dada. En el primer cas, perquè no es proporciona la dada dels més grans de 80 anys, que estan inclosos en els de 75 i més anys. En el segon cas perquè, a diferència de la resta d'estats, l'edat es proporciona en forma d'interval, el que impedeix conèixer algunes de les cel·les considerades.

Quadre 2: Població, pobresa i exclusió. UE-26, 2020

Concepte	UE-26	Alemanya	Àustria	Bèlgica	Bulgària	Croàcia	Dinamarca
Persones a la mostra	528.045	23.925	12.274	16.105	16.625	18.865	13.521
Llars a la mostra	228.181	12.350	6.021	7.088	7.313	7.716	6.562
Persones representades	436.558.564	80.988.833	8.757.572	11.363.821	6.962.424	3.935.638	5.774.377
Llars representades	190.711.098	40.780.161	3.990.132	4.993.966	2.931.327	1.435.193	2.920.885
Unitats de consum equivalents	301.257.562	58.780.712	6.135.123	7.792.940	4.759.528	2.580.009	4.167.950
Menors de 3 anys	10.558.665	2.338.721	217.896	320.231	133.464	83.390	173.237
Entre 3 i 13 anys	48.905.398	7.869.024	931.682	1.526.946	771.585	430.711	710.378
Entre 0 i 13 anys	59.464.063	10.207.746	1.149.579	1.847.177	905.049	514.101	883.615
Entre 14 i 15 anys	8.913.154	1.436.168	185.867	266.525	138.288	78.986	115.556
Entre 14 i 17 anys	18.136.699	2.913.825	387.137	505.323	276.692	155.437	235.353
Entre 0 i 16 anys	72.966.430	12.303.598	1.429.781	2.232.342	1.121.353	630.675	1.056.788
De 16 i més anys	368.181.346	69.344.919	7.422.126	9.250.119	5.919.086	3.342.551	4.775.205
Entre 16 i 17 anys	9.223.544	1.477.657	201.270	238.798	138.403	76.450	119.797
Menors de 18 anys	77.600.761	13.121.571	1.536.716	2.352.500	1.181.741	669.538	1.118.969
De 18 i més anys	358.957.802	67.867.262	7.220.856	9.011.321	5.780.683	3.266.100	4.655.408
Entre 18 i 25 anys	36.519.048	6.846.077	724.374	969.636	484.522	354.175	599.562
Entre 26 i 40 anys	82.185.446	15.570.021	1.812.435	2.245.672	1.360.143	761.840	1.059.499
Entre 41 i 50 anys	62.170.354	10.535.217	1.168.814	1.451.322	1.058.222	532.803	744.025
Entre 51 i 55 anys	32.457.618	6.815.857	711.078	836.991	471.980	282.148	424.883
Entre 56 i 60 anys	30.154.131	6.138.449	687.055	765.076	474.172	284.601	384.142
Entre 61 i 65 anys	29.523.276	5.999.685	640.366	733.908	484.790	281.677	333.587
Entre 66 i 75 anys	54.695.959	15.961.957	816.716	1.117.478	862.177	431.815	665.045
Entre 76 i 80 anys	10.876.835	sd	272.063	310.696	234.121	123.277	201.088
Més grans de 80 anys	20.375.135	sd	387.955	580.543	350.557	213.764	243.578
Homes	213.491.950	39.946.345	4.314.729	5.619.246	3.375.364	1.914.040	2.871.580
Dones	223.066.613	41.042.488	4.442.843	5.744.574	3.587.060	2.021.598	2.902.797
Llars en risc de pobresa	34.970.421	8.023.838	622.851	800.211	824.191	339.790	469.423
Llars en risc de pobresa severa	12.825.147	2.802.999	201.200	165.554	296.875	142.538	150.843
Llars en carència material severa (EU 2020)	11.100.804	1.482.827	107.019	232.225	665.937	132.761	93.893
Persones sense ocupació o de baixa intensitat (EU-2020)	25.883.219	4.407.795	464.711	1.020.512	423.938	243.918	377.046
Persones en risc de pobresa	71.672.911	12.184.646	1.221.539	1.602.223	1.660.197	720.091	695.851
Persones en risc de pobresa severa	26.079.338	3.681.575	411.809	344.485	696.127	286.622	207.513
Persones en risc de pobresa i exclusió social (EU-2020)	90.562.528	14.234.702	1.529.224	2.151.904	2.231.762	913.722	919.506
Persones en risc de pobresa i exclusió social (EU-2020)	90.562.528	14.234.702	1.529.224	2.151.904	2.231.762	913.722	919.506

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Quadre 2 (cont.): Població, pobresa i exclusió. UE-26, 2020

Concepte	Eslovàquia	Eslovènia	Estat espanyol	Estònia	Finlàndia	França	Grècia
Persones a la mostra	13.800	24.794	38.011	15.143	22.701	24.758	32.962
Llars a la mostra	5.542	8.539	15.043	6.434	9.474	10.899	15.086
Persones representades	5.389.916	2.055.303	46.874.430	1.315.941	5.441.980	63.976.918	10.514.769
Llars representades	1.852.059	834.520	18.773.903	626.028	2.787.200	28.421.366	4.115.678
Unitats de consum equivalents	3.460.739	1.381.747	31.548.106	930.222	3.954.332	44.138.768	7.041.174
Menors de 3 anys	164.716	55.160	1.005.120	41.154	137.162	1.915.754	163.868
Entre 3 i 13 anys	634.505	254.310	4.956.218	158.575	653.397	8.197.781	1.129.144
Entre 0 i 13 anys	799.221	309.470	5.961.337	199.729	790.559	10.113.535	1.293.012
Entre 14 i 15 anys	102.446	36.476	927.512	27.391	120.153	1.543.931	222.607
Entre 14 i 17 anys	192.093	74.126	1.860.241	52.558	246.833	3.362.544	445.510
Entre 0 i 16 anys	948.300	363.955	7.395.112	239.195	971.725	12.610.311	1.620.686
De 16 i més anys	4.488.249	1.709.357	39.985.581	1.088.821	4.531.268	52.319.452	8.999.150
Entre 16 i 17 anys	89.647	37.650	932.729	25.167	126.680	1.818.613	222.903
Menors de 18 anys	991.314	383.597	7.821.578	252.288	1.037.392	13.476.079	1.738.522
De 18 i més anys	4.398.602	1.671.706	39.052.852	1.063.653	4.404.588	50.500.839	8.776.247
Entre 18 i 25 anys	405.703	158.324	3.820.665	98.912	485.562	5.628.321	805.032
Entre 26 i 40 anys	1.205.945	410.948	8.459.349	281.060	1.040.491	11.270.580	1.849.372
Entre 41 i 50 anys	817.607	297.962	7.969.150	181.125	643.023	7.979.555	1.587.907
Entre 51 i 55 anys	372.937	147.898	3.663.697	83.952	364.600	4.262.513	809.879
Entre 56 i 60 anys	356.297	157.032	3.354.058	86.799	366.599	4.143.280	783.032
Entre 61 i 65 anys	347.206	135.352	2.896.894	86.668	351.296	4.365.627	652.704
Entre 66 i 75 anys	597.654	220.600	4.642.660	128.977	676.341	7.107.812	1.221.900
Entre 76 i 80 anys	141.407	58.311	1.504.507	39.291	168.083	1.867.442	317.306
Més grans de 80 anys	153.847	85.280	2.741.872	76.871	308.593	3.875.709	749.115
Homes	2.632.098	1.033.816	23.003.544	622.903	2.680.087	31.038.123	5.130.780
Dones	2.757.818	1.021.487	23.870.886	693.038	2.761.893	32.938.796	5.383.989
Llars en risc de pobresa	218.888	148.996	3.852.987	181.904	447.278	4.113.429	701.405
Llars en risc de pobresa severa	68.949	30.683	1.727.335	54.184	74.861	1.420.155	276.011
Llars en carència material severa (EU 2020)	121.348	35.084	1.223.632	21.469	93.756	1.419.681	680.171
Persones sense ocupació o de baixa intensitat (EU-2020)	175.789	73.622	3.464.740	45.149	376.007	4.041.309	940.034
Persones en risc de pobresa	614.574	252.792	9.829.260	272.712	666.229	8.811.073	1.856.081
Persones en risc de pobresa severa	221.780	48.003	4.463.144	83.196	94.394	2.680.882	768.302
Persones en risc de pobresa i exclusió social (EU-2020)	798.084	308.177	12.384.480	306.132	870.333	11.666.252	3.033.097
Persones en risc de pobresa i exclusió social (EU-2020)	798.084	14.234.702	1.529.224	2.151.904	2.231.762	913.722	919.506

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Quadre 2 (cont.): Població, pobresa i exclusió. UE-26, 2020

Concepte	Hongria	Irlanda	Itàlia	Letònia	Luxemburg	Malta	Països Baixos
Persones a la mostra	14.363	10.683	43.400	13.215	7.461	9.555	28.573
Llars a la mostra	6.530	4.243	20.831	6.095	2.783	3.826	13.211
Persones representades	9.578.774	4.980.329	60.127.687	1.884.981	598.541	505.014	17.148.722
Llars representades	4.120.011	1.913.716	26.042.644	825.448	266.728	206.868	7.997.800
Unitats de consum equivalents	6.594.375	3.258.889	41.574.704	1.299.143	412.891	343.007	12.063.911
Menors de 3 anys	241.174	169.035	717.402	53.898	19.325	19.321	503.213
Entre 3 i 13 anys	1.009.852	771.632	6.226.444	218.609	73.364	45.349	1.996.018
Entre 0 i 13 anys	1.251.026	940.667	6.943.845	272.507	92.689	64.670	2.499.230
Entre 14 i 15 anys	182.830	131.113	1.104.912	42.702	15.747	25.699	353.484
Entre 14 i 17 anys	380.113	261.358	2.223.497	86.973	26.604	25.699	782.123
Entre 0 i 16 anys	1.539.885	1.137.880	8.597.310	337.439	113.923	90.369	3.054.120
De 16 i més anys	8.144.918	3.908.550	52.078.930	1.569.773	490.105	414.645	14.296.008
Entre 16 i 17 anys	197.283	130.245	1.118.586	44.271	10.857	sd	428.639
Menors de 18 anys	1.631.139	1.202.025	9.167.343	359.480	119.293	90.369	3.281.353
De 18 i més anys	7.947.635	3.778.304	50.960.345	1.525.501	479.248	414.645	13.867.369
Entre 18 i 25 anys	904.149	495.341	4.693.240	124.369	55.653	77.810	1.697.346
Entre 26 i 40 anys	1.555.898	1.024.434	10.202.560	347.533	134.956	125.638	3.240.140
Entre 41 i 50 anys	1.523.117	735.693	9.178.082	293.401	94.702	60.010	2.224.403
Entre 51 i 55 anys	769.261	297.760	4.894.097	125.446	42.141	30.632	1.276.427
Entre 56 i 60 anys	724.669	289.165	4.402.078	137.130	41.300	30.758	1.208.619
Entre 61 i 65 anys	798.247	251.754	3.837.856	128.701	32.959	28.011	1.097.932
Entre 66 i 75 anys	1.043.899	403.534	6.688.979	205.712	47.624	43.498	1.889.370
Entre 76 i 80 anys	286.184	109.276	2.163.467	59.591	13.566	sd	511.753
Més grans de 80 anys	342.211	171.347	4.899.985	103.619	16.346	18.288	721.381
Homes	4.584.095	2.465.274	29.267.525	867.683	301.262	261.433	8.528.354
Dones	4.994.679	2.515.055	30.860.162	1.017.298	297.279	243.581	8.620.368
Llars en risc de pobresa	602.730	342.175	5.291.391	237.514	43.597	41.417	1.265.560
Llars en risc de pobresa severa	274.439	49.398	2.464.900	99.530	13.819	10.055	384.110
Llars en carència material severa (EU 2020)	336.813	101.734	2.075.812	74.310	4.602	8.165	214.276
Persones sense ocupació o de baixa intensitat (EU-2020)	351.412	496.784	4.231.311	107.754	38.475	20.877	1.123.928
Persones en risc de pobresa	1.174.489	694.781	12.060.137	406.961	103.929	85.369	2.291.016
Persones en risc de pobresa severa	541.438	104.410	5.514.298	169.184	29.490	19.305	579.411
Persones en risc de pobresa i exclusió social (EU-2020)	1.700.778	1.037.488	15.387.634	489.316	125.091	95.834	2.761.188
Persones en risc de pobresa i exclusió social (EU-2020)	798.084	14.234.702	1.529.224	2.151.904	2.231.762	913.722	919.506

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Quadre 2 (cont.): Població, pobresa i exclusió. UE-26, 2020

Concepte	Polònia	Portugal	Romania	Suècia	Txèquia	Xipre
Persones a la mostra	38.835	27.698	16.966	14.102	18.758	10.952
Llars a la mostra	15.281	11.367	7.356	5.781	8.618	4.192
Persones representades	37.067.779	10.295.909	19.348.575	10.327.589	10.458.507	884.233
Llars representades	13.327.898	4.099.052	7.518.227	5.131.782	4.464.505	334.000
Unitats de consum equivalents	24.089.131	6.940.734	12.900.406	7.389.043	7.138.104	581.875
Menors de 3 anys	1.036.492	212.528	181.240	329.535	298.811	26.818
Entre 3 i 13 anys	4.220.744	1.019.249	2.381.189	1.329.531	1.283.186	105.973
Entre 0 i 13 anys	5.257.236	1.231.777	2.562.429	1.659.065	1.581.997	132.792
Entre 14 i 15 anys	628.435	221.898	543.324	260.860	183.675	16.570
Entre 14 i 17 anys	1.255.998	430.197	972.570	532.538	414.692	36.664
Entre 0 i 16 anys	6.192.334	1.550.961	3.322.882	2.064.947	1.881.678	158.881
De 16 i més anys	31.182.108	8.842.234	16.242.822	8.407.664	8.692.834	734.871
Entre 16 i 17 anys	627.564	208.299	429.246	271.678	231.016	20.094
Menors de 18 anys	6.513.235	1.661.974	3.534.999	2.191.604	1.996.689	169.456
De 18 i més anys	30.554.544	8.633.935	15.813.576	8.135.985	8.461.818	714.777
Entre 18 i 25 anys	2.869.607	877.861	1.632.173	898.880	714.625	97.129
Entre 26 i 40 anys	8.165.407	1.800.989	3.787.841	2.128.835	2.122.003	221.860
Entre 41 i 50 anys	5.380.062	1.572.847	3.121.835	1.243.681	1.665.900	109.888
Entre 51 i 55 anys	2.208.434	750.855	1.348.501	717.879	693.165	54.609
Entre 56 i 60 anys	2.325.695	738.468	980.695	618.131	622.017	54.815
Entre 61 i 65 anys	2.731.309	664.146	1.406.230	542.423	645.889	48.062
Entre 66 i 75 anys	4.199.884	1.176.974	2.115.133	1.098.190	1.256.532	75.496
Entre 76 i 80 anys	904.424	390.682	521.739	343.904	314.811	19.848
Més grans de 80 anys	1.769.721	661.115	899.430	544.063	426.875	33.070
Homes	17.925.524	4.859.977	9.463.630	5.195.814	5.155.932	432.791
Dones	19.142.255	5.435.932	9.884.945	5.131.775	5.302.575	451.442
Llars en risc de pobresa	2.317.140	704.103	1.809.088	949.279	567.099	54.137
Llars en risc de pobresa severa	677.508	248.525	796.901	304.629	78.751	10.394
Llars en carència material severa (EU 2020)	431.403	218.233	1.097.312	89.821	113.751	24.769
Persones sense ocupació o de baixa intensitat (EU-2020)	1.164.368	372.567	902.494	640.368	339.455	38.855
Persones en risc de pobresa	5.498.172	1.665.279	4.524.184	1.662.155	992.635	126.535
Persones en risc de pobresa severa	1.632.173	597.276	2.175.105	529.760	176.912	22.745
Persones en risc de pobresa i exclusió social (EU-2020)	6.430.871	2.036.478	5.873.022	1.846.374	1.243.083	187.996
Persones en risc de pobresa i exclusió social (EU-2020)	798.084	14.234.702	1.529.224	2.151.904	2.231.762	913.722

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Al Quadre 3 trobem els valors de Renda Bruta i de Renda Disponible de les llars per a cadascun dels estats considerats. En el cas de la Renda Bruta es proporcionen el conjunt de rendes percebudes a la llar.¹⁸ Mentre que el valor de la Renda Disponible s'obté sotraient de l'anterior els conceptes següents: l'Impost sobre la Riquesa, les Transferències brutes periòdiques abonades a altres llars i els Impostos i cotitzacions socials.¹⁹ Els valors més destacables per a tota la UE són una Renda Bruta de 8,40 bilions d'euros, un agregat d'Impostos i cotitzacions socials per damunt dels 2,25 bilions d'euros i una Renda Disponible de 6,04 bilions d'euros.²⁰

---

18 La Renda Bruta de la llar és la suma de les diferents rendes agregades percebudes, des de la Renda bruta del lloguer d'una propietat fins a la Devolució d'impostos —partida en la que s'inverteix el signe en aquesta agregació— i de les rendes individuals percebudes per cada persona de la llar, des de la Renda bruta monetària de l'assalariat fins l'Ajut brut per estudis.

19 També cal advertir de la presència d'alguns valors *sd* —sense dades—, concentrats bàsicament en el concepte «Devolució d'impostos» per al que un bon nombre d'estats no proporcionen la xifra.

20 Avancem que aquesta agregació dels Impostos i cotitzacions socials és un problema per al model de finançament de l'RB que proposem, perquè cal conèixer per separat l'import dels dos conceptes. Com també ho és el fet, ja assenyalat, que diverses components de la Renda Bruta estiguin comptabilitzades a la llar i se'n desconegui l'import corresponent a cada persona de la mateixa. En els conceptes Impostos i cotitzacions socials conflueixen els dos entrebancs apuntats. En un epígraf posterior detallarem la imputació individual realitzada de tots aquests components agregats.

Quadre 3: Composició de la Renda bruta i neta de les llars. UE-26, 2020

Concepte (importos monetaris en milions d'euros)	UE-26	Alemanya	Àustria	Bèlgica	Bulgària	Croàcia	Dinamarca
Persones a la mostra	528.045	23.925	12.274	16.105	16.625	18.865	13.521
Llars a la mostra	228.181	12.350	6.021	7.088	7.313	7.716	6.562
Persones representades	436.556.492	80.988.833	8.757.572	11.363.821	6.962.424	3.935.638	5.774.377
Llars representades	190.711.098	40.780.161	3.990.132	4.993.966	2.931.327	1.435.193	2.920.885
Unitats de consum equivalents	301.257.562	58.780.712	6.135.123	7.792.940	4.759.528	2.580.009	4.167.950
Renda bruta total de la llar	8.402.799,61	2.169.656,26	248.342,32	288.039,28	33.569,51	28.253,66	233.258,73
Renda bruta del lloguer d'una propietat	134.537,63	28.437,19	4.689,66	4.143,03	412,87	349,13	146,57
Ajut brut per família/fills	148.197,18	58.687,96	6.439,98	6.362,60	729,86	360,64	2.712,11
Ingressos bruts Assistència social	41.789,51	2.875,86	1.259,86	1.549,44	96,62	53,96	395,76
Ajut brut a l'habitatge	36.572,13	10.762,66	252,95	473,6	0,07	9,98	1.625,84
Transferències brutes periòdiques monetàries d'altres llars	42.775,93	14.530,13	1.435,01	970,24	349,73	144,86	519,89
Interessos, dividends, guanys bruts per inversions de capital	164.826,15	25.211,31	2.359,94	2.758,35	581,82	26,17	5.478,54
Renda bruta dels menors de 16 anys	2.317,52	264,69	116,12	62,25	25,27	30,96	466,86
Devolucions Impostos	-14.384,45	sd	-116,14	0,00	0,00	15,72	sd
Renda bruta monetària de l'assalariat	5.174.178,90	1.424.571,86	149.540,47	180.901,19	22.628,90	18.558,60	154.526,11
Renda bruta no monetària de l'assalariat (cotxe empresa)	27860,13	13.047,12	0,00	857,15	19,91	74,31	884,94
Beneficis o pèrdues brutes, treballadors per compte propi	671.826,27	133.804,86	21.222,92	19.945,20	2.884,04	2.731,24	14.357,33
Rendes brutes percebudes de plans de pensions privats (no SEEPROS)	23.129,41	7813,02	1.405,62	428,21	3,71	0,87	399,60
Prestacions brutes d'atur	137.631,05	22.660,87	3.797,95	9.181,27	182,64	81,24	6.830,82
Prestacions brutes de jubilació	1.459.094,02	341.490,23	45.401,92	48.953,28	4.549,46	4.324,97	34.686,77
Prestacions brutes de supervivència	144.870,42	26.913,07	5.633,91	910,39	122,49	673,16	0,00
Prestacions brutes per malaltia	26.772,39	6.312,66	1.255,08	2.209,38	335,20	65,67	847,21
Prestacions brutes d'invalidesa	119.236,18	21.596,57	3.154,65	8.612,52	642,98	725,40	5.611,79
Ajut brut per estudis	20.872,23	4.425,24	376,27	1474,2	3,92	42,51	3.768,60
Impost sobre la riquesa	45.725,01	6.893,43	0,00	0,00	98,62	28,01	4.151,62
Transferències brutes periòdiques abonades a altres llars	63.827,03	24.539,40	2.097,61	1.272,37	84,42	100,35	1.014,38
Impostos i cotitzacions socials	2.252.784,01	608.498,44	64.318,40	73.031,24	5.603,84	6.162,94	87.658,96
Renda disponible total de la llar	6.040.463,54	1.529.725,00	181.926,32	213.735,66	27.782,62	21.962,36	140.433,77

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Quadre 3 (cont.): Composició de la Renda bruta i neta de les llars. UE-26, 2020

Concepte (importos monetaris en milions d'euros)	Eslovàquia	Eslovènia	Estat espanyol	Estònia	Finlàndia	França	Grècia
Persones a la mostra	13.800	24.794	38.011	15.143	22.701	24.758	32.962
Llars a la mostra	5.542	8.539	15.043	6.434	9.474	10.899	15.086
Persones representades	5.389,916	2.055,303	46.874,430	1.315,941	5.441,980	63.976,918	10.514,769
Llars representades	1.852,059	834,520	18.773,903	626,028	2.787,200	28.421,366	4.115,678
Unitats de consum equivalents	3.460,739	1.381,747	31.548,106	930,222	3.954,332	44.138,768	7.041,174
Renda bruta total de la llar	39.096,53	28.064,13	696.638,63	14.677,91	148.839,43	1.682.129,52	110.547,80
Renda bruta del lloguer d'una propietat	35,06	228,32	11.045,74	96,11	1.770,83	36.920,47	2.949,65
Ajut brut per família/fills	863,30	594,52	1.213,81	620,67	2.640,95	25.528,40	1.064,98
Ingressos bruts Assistència social	80,04	279,36	3.493,47	19,62	617,51	17.684,45	553,11
Ajut brut a l'habitatge	0,00	18,40	823,86	10,60	1.738,51	13.789,58	6,66
Transferències brutes periòdiques monetàries d'altres llars	154,22	74,29	3.248,48	56,26	315,17	7.778,80	1.458,32
Interessos, dividends, guanys bruts per inversions de capital	18,71	569,67	9.780,70	347,31	6.472,85	71.516,22	358,78
Renda bruta dels menors de 16 anys	0,83	9,46	368,06	5,81	143,64	213,07	2,46
Devolucions Impostos	sd	-243,27	-3.878,08	sd	sd	sd	1.988,31
Renda bruta monetària de l'assalariat	25.393,16	18.854,19	437.770,61	10.731,87	90.004,09	1.069.670,55	45.784,25
Renda bruta no monetària de l'assalariat (cotxe empresa)	47,31	69,74	751,28	159,61	596,51	4.146,57	58,72
Beneficis o pèrdues brutes, treballadors per compte propi	4.320,08	1.309,82	42.477,35	138,30	6.160,76	77.147,46	24.225,87
Rendes brutes percebudes de plans de pensions privats (no SEEPROS)	12,26	25,91	6.609,51	43,18	1.659,44	617,90	6,82
Prestacions brutes d'atur	100,13	153,71	18.748,31	113,62	3.691,84	31.887,69	435,81
Prestacions brutes de jubilació	6.328,63	4.171,56	113.875,09	1.777,71	26.613,80	278.484,38	28.600,55
Prestacions brutes de supervivència	564,45	374,16	25.955,47	3,37	1.486,73	25.599,31	4.122,23
Prestacions brutes per malaltia	156,92	549,03	3.715,89	116,30	559,89	3.176,57	24,74
Prestacions brutes d'invalidesa	1.016,93	676,44	15.370,90	399,26	3.653,17	16.231,02	871,87
Ajut brut per estudis	4,51	105,54	1.390,11	38,29	713,74	1.737,44	22,97
Impost sobre la riquesa	61,91	77,33	563,46	15,10	533,26	18.333,25	1.739,14
Transferències brutes periòdiques abonades a altres llars	82,32	148,76	5.407,37	255,20	708,81	14.246,71	903,95
Impostos i cotitzacions socials	7.715,23	6.304,17	114.494,77	2.001,02	36.203,72	553.290,14	36.857,59
Renda disponible total de la llar	31.237,07	21.533,87	576.173,02	12.406,58	111.393,63	1.096.259,41	71.047,12

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Quadre 3 (cont.): Composició de la Renda bruta i neta de les llars. UE-26, 2020

Concepte (importos monetaris en milions d'euros)	Hongria	Irlanda	Itàlia	Letònia	Luxemburg	Malta	Països Baixos
Persones a la mostra	14.363	10.683	43.400	13.215	7.461	9.555	28.573
Llars a la mostra	6.530	4.243	20.831	6.095	2.783	3.826	13.211
Persones representades	9.578.774	4.980.329	60.127.687	1.884.981	598.541	502.943	17.148.722
Llars representades	4.120.011	1.913.716	26.042.644	825.448	266.728	206.868	7.997.800
Unitats de consum equivalents	6.594.375	3.258.889	41.574.704	1.299.143	412.891	343.007	12.063.911
Renda bruta total de la llar	59.277,15	127.492,68	1.091.313,04	16.132,54	24.732,76	7.904,16	494.213,54
Renda bruta del lloguer d'una propietat	352,90	2.175,62	31.464,89	131,43	685,32	125,04	3.629,58
Ajut brut per família/fills	2.014,50	5.057,86	6.622,23	473,52	569,59	88,49	4.891,02
Ingressos bruts Assistència social	125,91	1.400,38	1.574,30	14,77	210,20	89,49	6.966,00
Ajut brut a l'habitatge	36,25	1.683,11	211,03	13,56	39,00	9,02	3.504,83
Transferències brutes periòdiques monetàries d'altres llars	527,84	276,32	3.962,35	184,34	49,80	23,44	2.450,52
Interessos, dividends, guanys bruts per inversions de capital	282,69	847,22	4.683,72	129,49	179,05	143,52	17.985,70
Renda bruta dels menors de 16 anys	3,46	4,18	93,27	7,33	0,00	0,02	148,36
Devolucions Impostos	sd	-344,44	-12.103,12	sd	89,83	sd	sd
Renda bruta monetària de l'assalariat	38.984,99	80.034,93	511.238,42	11.968,76	16.166,54	5.499,57	303.454,08
Renda bruta no monetària de l'assalariat (cotxe empresa)	50,01	130,70	482,01	13,07	71,63	7,77	3.784,76
Beneficis o pèrdues brutes, treballadors per compte propi	4.973,68	12.025,59	198.856,94	510,82	545,56	763,23	45.077,81
Rendes brutes percebudes de plans de pensions privats (no SEEPROS)	sd	467,70	135,04	24,62	9,71	28,82	44,67
Prestacions brutes d'atur	260,67	3.125,93	26.867,00	174,75	315,97	9,97	4.538,43
Prestacions brutes de jubilació	10.464,57	15.839,03	246.185,01	1.995,87	5.210,64	972,64	85.008,94
Prestacions brutes de supervivència	161,52	454,89	42.980,39	38,45	102,07	32,30	407,43
Prestacions brutes per malaltia	83,92	504,14	sd	209,23	205,16	29,56	1.107,40
Prestacions brutes d'invalidesa	783,75	2.799,97	14.307,74	226,95	262,87	49,51	9.999,72
Ajut brut per estudis	108,00	664,80	1.648,69	15,59	109,63	31,79	1.214,29
Impost sobre la riquesa	211,92	379,80	7.353,75	66,92	0,00	0,00	0,00
Transferències brutes periòdiques abonades a altres llars	221,75	471,07	4.740,43	108,00	370,10	33,18	3.165,85
Impostos i cotitzacions socials	11.121,39	27.220,28	262.321,07	2.774,31	6.067,66	1.403,09	143.604,42
Renda disponible total de la llar	47.722,09	99.421,54	816.897,79	13.183,31	18.295,00	6.467,88	347.443,27

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Quadre 3 (cont.): Composició de la Renda bruta i neta de les llars. UE-26, 2020

Concepte (importos monetaris en milions d'euros)	Polònia	Portugal	Romania	Suècia	Txèquia	Xipre
Persones a la mostra	38.835	27.698	16.966	14.102	18.758	10.952
Llars a la mostra	15.281	11.367	7.356	5.781	8.618	4.192
Persones representades	37.067.779	10.295.909	19.348.575	10.327.589	10.458.507	884.233
Llars representades	13.327.898	4.099.052	7.518.227	5.131.782	4.464.505	334.000
Unitats de consum equivalents	24.089.131	6.940.734	12.900.406	7.389.043	7.138.104	581.875
Renda bruta total de la llar	274.601,79	116.842,88	89.015,81	264.032,05	102.687,01	13.440,50
Renda bruta del lloguer d'una propietat	949,98	2.009,47	46,91	576,96	932,68	232,22
Ajut brut per família/fills	10.750,92	759,29	1.535,25	5.985,14	1.443,22	186,33
Ingressos bruts Assistència social	169,08	310,14	101,99	1.723,00	88,55	56,63
Ajut brut a l'habitatge	74,78	17,58	0,00	1.620,08	244,90	31,48
Transferències brutes periòdiques monetàries d'altres llars	991,61	817,45	72,90	636,01	1.483,06	264,89
Interessos, dividends, guanys bruts per inversions de capital	296,22	820,04	24,96	13.683,90	172,64	96,61
Renda bruta dels menors de 16 anys	90,25	4,02	151,69	105,47	0,00	0,00
Devolucions impostos	-1.456,13	1.657,14	5,74	0,00	0,00	sd
Renda bruta monetària de l'assalariat	172.108,39	72.961,55	66.493,64	172.762,72	64.814,19	8.755,28
Renda bruta no monetària de l'assalariat (cotxe empresa)	175,02	283,94	286,82	1.433,60	419,18	8,48
Beneficis o pèrdues brutes, treballadors per compte propi	27.003,30	8.337,41	4.009,70	4.132,52	13.852,00	1.012,48
Rendes brutes percebudes de plans de pensions privats (no SEEPROS)	13,21	231,11	1,02	2.996,20	106,45	44,79
Prestacions brutes d'atur	516,77	1.122,48	18,80	2.228,70	373,96	211,73
Prestacions brutes de jubilació	52.639,56	24.561,10	14.912,48	45.113,06	14.933,36	1.999,40
Prestacions brutes de supervivència	3.668,47	2.732,89	480,43	153,70	1.014,48	284,66
Prestacions brutes per malaltia	262,90	540,97	1,76	3.916,86	545,63	40,31
Prestacions brutes d'invalidesa	4.674,54	1.187,95	849,23	3.131,32	2.246,01	153,12
Ajut brut per estudis	216,61	145,47	28,22	3.832,80	16,70	63,09
Impost sobre la riquesa	845,50	1.028,43	437,92	2.730,41	157,04	18,19
Transferències brutes periòdiques abonades a altres llars	787,33	664,73	15,53	358,71	1.778,61	250,10
Impostos i cotitzacions socials	59.407,12	26.868,72	26.160,59	65.022,88	16.809,67	1.862,36
Renda disponible total de la llar	213.561,84	88.281,00	62.401,77	195.920,04	83.941,70	11.309,85

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

El Quadre 4 proporciona per als 26 estats considerats cinc agrupacions de conceptes: 1) representació de persones i llars; 2) agregats de Rendes Bruta i Neta i d'impostos; 3) Rendes bruta i neta mitjana, per llar i personal; 4) indicadors de pobresa i exclusió per llars i persones; i 5) indicadors de desigualtat, progressivitat i redistribució.^{21,22} Els seus resultats ofereixen una visió general de la situació en què es troben els 26 estats analitzats, sobretot en termes de pobresa, exclusió social i desigualtat, que es configuren entre els principals objectius que l'RB pretén erradicar.

---

21 L'índex de desigualtat utilitzat és el Gini, aquest té el recorregut entre 0 i 1; l'extrem inferior és la situació teòrica de total igualtat, on la renda es distribueix equitativament entre totes les persones, mentre que l'extrem superior indica la màxima desigualtat, donant lloc a la situació teòrica de què una única persona concentra tota la renda. Veure'n més: GINI, «Variabilità e Mutuabilità. Contributo allo Studio delle Distribuzioni e delle Relazioni Statistiche». L'índex de progressivitat utilitzat és l'índex de Suits, aquest índex té el seu recorregut entre -1 i 1. Es calcula per a qualsevol impost i sempre relacionat amb una distribució de renda. El valor extrem inferior -1 s'interpreta com una situació de regressivitat —les rendes més elevades paguen proporcionalment menys impostos—, el valor central 0 indica un impost proporcional —els contribuents paguen la mateixa proporció amb independència de la seva renda. Finalment, l'extrem positiu s'associa a un impost progressiu —com més elevada és la renda el contribuent paga més impost. Valors entre 0,25 i 0,4 solen considerar-se indicatius d'un impost progressiu. L'índex de Suits també es pot calcular per a transferències o beneficis fiscals, però s'ha d'advertir que llavors els seus valors i interpretació estan invertits respecte al cas d'un impost. SUITS, «Measurement of Tax Progressivity».

Una alternativa a l'índex de Suits és l'índex de Kakwani, encara que no l'utilitzarem aquí, per la seva redundància. Per saber-ne més: KAKWANI, «Measurement of Tax Progressivity: An International Comparison». Finalment, també és interessant el concepte efecte redistributiu, això és: la capacitat de transferències de rics a pobres que genera l'aplicació d'un impost sobre la distribució de la renda. Una forma simple de calcular l'efecte redistributiu consisteix a quantificar la diferència entre l'índex de Gini en el que no ha operat l'impost —la renda bruta— amb l'índex de Gini obtingut al descomptar l'impost —la renda neta. Tanmateix, l'índex de Reynolds-Smolensky, és la base de càlcul de l'efecte redistributiu, encara que el seu càlcul és quelcom més complex que la simple diferència entre els índexs de Gini indicada, la simplicitat d'aquesta última operació —que aconsegueix aproximacions molt precises— i la seva interpretació senzilla fan de la mateixa una alternativa utilitzada freqüentment. Per veure'n més: REYNOLDS; SMOLENSKY, *Public Expenditures, Taxes and the Distribution of Income: The United States, 1950, 1961, 1970*.

22 Hi ha també alguns valors *sd* —sense dades—, per als conceptes de l'Índex de Suits sobre l'impost de la riquesa, en raó de què Àustria, Bèlgica, Luxemburg, Malta i Països Baixos no el recapten.

Quadre 4: Renda, risc de pobresa, exclusió, desigualtat i redistribució. UE-26, 2020

Concepte	Alemanya	Àustria	Bèlgica	Bulgària	Croàcia	Dinamarca	Eslovàquia
Persones a la mostra	23.925	12.274	16.105	16.625	18.865	13.521	13.800
Llars a la mostra	12.350	6.021	7.088	7.313	7.716	6.562	5.542
Persones representades	80.988.833	8.757.572	11.363.821	6.962.424	3.935.638	5.774.377	5.389.916
Llars representades	40.780.161	3.990.132	4.993.966	2.931.327	1.435.193	2.920.885	1.852.059
Unitats de consum equivalents	58.780.712	6.135.123	7.792.940	4.759.528	2.580.009	4.167.950	3.460.739
Persones de menys de 60 anys	45.905.620	5.103.757	6.268.697	3.849.038	2.215.567	3.212.111	3.158.488
Renda Bruta de les llars (milions d'euros)	2.169.656,26	248.342,32	288.039,28	33.569,51	28.253,66	233.258,73	39.096,53
Impostos i cotitzacions socials (milions d'euros)	608.498,44	64.318,40	73.031,24	5.603,84	6.162,94	87.658,96	7.715,23
Impost sobre la riquesa (milions d'euros)	6.893,43	0,00	0,00	98,62	28,01	4.151,62	61,91
Renda Neta de les llars (milions d'euros)	1.529.725,00	181.926,32	213.735,66	27.782,62	21.962,36	140.433,77	31.237,07
Renda Bruta mitjana de les llars (milers d'euros)	53.204	62.239,12	57.677,46	11.451,98	19.686	79.859	21.110
Renda Neta mitjana de les llars (milers d'euros)	37.512	45.594	42.799	9.478	15.303	48.079	16.866
Renda Bruta mitjana personal (milers d'euros)	26.790	28.357	25.347	4.822	7.179	40.395	7.254
Renda Neta mitjana personal (milers d'euros)	18.888	20.774	18.808	3.990	5.580	24.320	5.795
Renda Bruta mitjana equivalent (milers d'euros)	36.911	40.479	36.962	7.053	10.951	55.965	11.297
Renda Neta mitjana equivalent (milers d'euros)	26.024	29.653	27.427	5.837	8.513	33.694	9.026
% Llars en risc de pobresa	19,68%	15,61%	16,02%	28,12%	23,68%	16,07%	11,82%
% Llars en risc de pobresa severa	6,87%	5,04%	3,32%	10,13%	9,93%	5,16%	3,72%
% Llars en carència material severa	3,64%	2,68%	4,65%	22,72%	9,25%	3,21%	6,55%
% Persones en risc de pobresa	15,04%	13,95%	14,10%	23,85%	18,30%	12,05%	11,40%
% Persones en risc de pobresa severa	4,55%	4,70%	3,03%	10,00%	7,28%	3,59%	4,11%
% Persones sense ocupació o de baixa intensitat	9,60%	9,11%	16,28%	11,01%	11,01%	11,74%	5,57%
Taxa AROPE (% Persones en risc de pobresa o exclusió social)	17,58%	17,46%	18,94%	32,05%	23,22%	15,92%	14,81%
Índex de Gini Renda Bruta	0,3256	0,3193	0,3189	0,4148	0,3238	0,3206	0,2389
Índex de Gini Renda Neta	0,2877	0,2699	0,2537	0,4004	0,2835	0,2733	0,2095
Índex de Suits impostos i cotitzacions socials s/ Renda Bruta	0,1340	0,1655	0,2127	0,0702	0,1642	0,0826	0,1502
Índex de Suits impostos i cotitzacions socials s/ Renda Neta	0,0893	0,1640	0,2284	0,0548	0,1796	0,1122	0,1233
Índex de Suits impost riquesa s/Renda Bruta	-0,0640	sd	sd	-0,2667	0,0802	-0,0108	-0,1994
Índex de Suits impost riquesa s/Renda Neta	-0,0301	sd	sd	-0,2490	0,1028	-0,0053	-0,1636
Suits impost riquesa s/Renda Neta	-0,0301	sd	sd	-0,2490	0,1028	-0,0053	-0,1636
Efecte redistributiu	0,0380	0,0494	0,0653	0,0144	0,0404	0,0473	0,0294

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Quadre 4 (cont.): Renda, risc de pobresa, exclusió, desigualtat i redistribució. UE-26, 2020

Concepte	Eslovènia	Estat espanyol	Estònia	Finlàndia	França	Grècia	Hongria
Persones a la mostra	24.794	38.011	15.143	22.701	24.758	32.962	14.363
Llars a la mostra	8.539	15.043	6.434	9.474	10.899	15.086	6.530
Persones representades	2.055.303	46.874.430	1.315.941	5.441.980	63.976.918	10.514.769	9.578.774
Llars representades	834.520	18.773.903	626.028	2.787.200	28.421.366	4.115.678	4.120.011
Unitats de consum equivalents	1.381.747	31.548.106	930.222	3.954.332	44.138.768	7.041.174	6.594.375
Persones de menys de 60 anys	1.172.163	27.266.920	731.847	2.900.275	33.284.249	5.835.222	5.477.094
Renda Bruta de les llars (milions d'euros)	28.064,13	696.638,63	14.677,91	148.839,43	1.682.129,52	110.547,80	59.277,15
Impostos i cotitzacions socials (milions d'euros)	6.304,17	114.494,77	2.001,02	36.203,72	553.290,14	36.857,59	11.121,39
Impost sobre la riquesa (milions d'euros)	77,33	563,46	15,10	533,26	18.333,25	1.739,14	211,92
Renda Neta de les llars (milions d'euros)	21.533,87	576.173,02	12.406,58	111.393,63	1.096.259,41	71.047,12	47.722,09
Renda Bruta mitjana de les llars (milers d'euros)	33.629	37.107	23.446	53.401	59.185	26.860	14.388
Renda Neta mitjana de les llars (milers d'euros)	25.804	30.690	19.818	39.966	38.572	17.263	11.583
Renda Bruta mitjana personal (milers d'euros)	13.654	14.862	11.154	27.350	26.293	10.514	6.188
Renda Neta mitjana personal (milers d'euros)	10.477	12.292	9.428	20.469	17.135	6.757	4.982
Renda Bruta mitjana equivalent (milers d'euros)	20.311	22.082	15.779	37.640	38.110	15.700	8.989
Renda Neta mitjana equivalent (milers d'euros)	15.585	18.263	13.337	28.170	24.837	10.090	7.237
% llars en risc de pobresa	17,85%	20,52%	29,06%	16,05%	14,47%	17,04%	14,63%
% llars en risc de pobresa severa	3,68%	9,20%	8,66%	2,69%	5,00%	6,71%	6,66%
% llars en carència material severa	4,20%	6,52%	3,43%	3,36%	5,00%	16,53%	8,18%
% Persones en risc de pobresa	12,30%	20,97%	20,72%	12,24%	13,77%	17,65%	12,26%
% Persones en risc de pobresa severa	2,34%	9,52%	6,32%	1,73%	4,19%	7,31%	5,65%
% Persones sense ocupació o de baixa intensitat	6,28%	12,71%	6,17%	12,96%	12,14%	16,11%	6,42%
Taxa AROPE (% Persones en risc de pobresa o exclusió social)	14,99%	26,42%	23,26%	15,99%	18,24%	28,85%	17,76%
Índex de Gini Renda Bruta	0,2874	0,3580	0,3447	0,3137	0,3615	0,3370	0,3238
Índex de Gini Renda Neta	0,2350	0,3209	0,3052	0,2650	0,2927	0,3141	0,2802
Índex de Suits impostos i cotitzacions socials s/ Renda Bruta	0,2045	0,2380	0,3376	0,1571	0,1708	0,0639	0,2538
Índex de Suits impostos i cotitzacions socials s/ Renda Neta	0,2122	0,2456	0,3629	0,1899	0,1885	0,0668	0,0851
Índex de Suits impost riquesa s/Renda Bruta	-0,2353	-0,1020	-0,0675	-0,0654	-0,1243	-0,0342	-0,1772
Índex de Suits impost riquesa s/Renda Neta	-0,1745	-0,2285	-0,0325	-0,0198	-0,0417	-0,0882	-0,1264
Suits impost riquesa s/Renda Neta	-0,1745	-0,2285	-0,0325	-0,0198	-0,0417	-0,0882	-0,1264
Efecte redistributiu	0,0524	0,0371	0,0395	0,0487	0,0688	0,0229	0,0437

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Quadre 4 (cont.): Renda, risc de pobresa, exclusió, desigualtat i redistribució. UE-26, 2020

Concepte	Irlanda	Itàlia	Letònia	Luxemburg	Malta	Països Baixos
Persones a la mostra	10.683	43.400	13.215	7.461	9.555	28.573
Llars a la mostra	4.243	20.831	6.095	2.783	3.826	13.211
Persones representades	4.980.329	60.127.687	1.884.981	598.541	502.943	17.148.722
Llars representades	1.913.716	26.042.644	825.448	266.728	206.868	7.997.800
Unitats de consum equivalents	3.258.889	41.574.704	1.299.143	412.891	343.007	12.063.911
Persones de menys de 60 anys	2.842.393	33.370.057	1.027.878	368.752	324.848	9.646.933
Renda Bruta de les llars (milions d'euros)	127.492,68	1.091.313,04	16.132,54	24.732,76	7.904,16	494.213,54
Impostos i cotitzacions socials (milions d'euros)	27.220,28	262.321,07	2.774,31	6.067,66	1.403,09	143.604,42
Impost sobre la riquesa (milions d'euros)	379,80	7.353,75	66,92	0,00	0,00	0,00
Renda Neta de les llars (milions d'euros)	99.421,54	816.897,79	13.183,31	18.295,00	6.467,88	347.443,27
Renda Bruta mitjana de les llars (milers d'euros)	66.620	41.905	19.544	92.726	38.209	61.794
Renda Neta mitjana de les llars (milers d'euros)	51.952	31.368	15.971	68.590	31.266	43.442
Renda Bruta mitjana personal (milers d'euros)	25.599	18.150	8.558	41.322	15.716	28.819
Renda Neta mitjana personal (milers d'euros)	19.963	13.586	6.994	30.566	12.860	20.261
Renda Bruta mitjana equivalent (milers d'euros)	39.122	26.249	12.418	59.901	23.044	40.966
Renda Neta mitjana equivalent (milers d'euros)	30.508	19.649	10.148	44.310	18.856	28.800
% llars en risc de pobresa	17,88%	20,32%	28,77%	16,35%	20,02%	15,82%
% llars en risc de pobresa severa	2,58%	9,46%	12,06%	5,18%	4,86%	4,80%
% llars en carència material severa	5,32%	7,97%	9,00%	1,73%	3,95%	2,68%
% Persones en risc de pobresa	13,95%	20,06%	21,59%	17,36%	16,97%	13,36%
% Persones en risc de pobresa severa	2,10%	9,17%	8,98%	4,93%	3,84%	3,38%
% Persones sense ocupació o de baixa intensitat	17,48%	12,68%	10,48%	10,43%	6,43%	11,65%
Taxa AROPE (% Persones en risc de pobresa o exclusió social)	20,83%	25,59%	25,96%	20,90%	19,05%	16,10%
Índex de Gini Renda Bruta	0,3547	0,3710	0,3733	0,3338	0,3391	0,3304
Índex de Gini Renda Neta	0,2867	0,3284	0,3451	0,3117	0,3033	0,2824
Índex de Suits impostos i cotitzacions socials s/ Renda Bruta	0,2758	0,1629	0,1620	0,1034	0,1853	0,1284
Índex de Suits impostos i cotitzacions socials s/ Renda Neta	0,2731	0,1787	0,1574	0,0453	0,2116	0,1475
Índex de Suits impost riquesa s/Renda Bruta	-0,0948	0,0847	-0,2022	sd	sd	sd
Índex de Suits impost riquesa s/Renda Neta	-0,0283	0,0807	-0,1869	sd	sd	sd
Suits impost riquesa s/Renda Neta	-0,0283	0,0807	-0,1869	sd	sd	sd
Efecte redistributiu	0,0680	0,0426	0,0282	0,0221	0,0358	0,0480

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

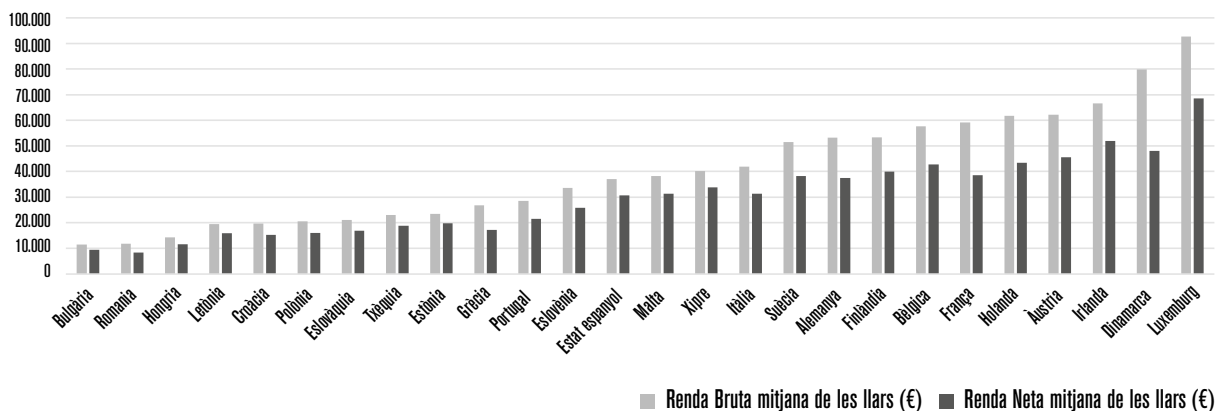
Quadre 4 (cont.): Renda, risc de pobresa, exclusió, desigualtat i redistribució. UE-26, 2020

Concepte	Polònia	Portugal	Romania	Suècia	Txèquia	Xipre
Persones a la mostra	38.835	27.698	16.966	14.102	18.758	10.952
Llars a la mostra	15.281	11.367	7.356	5.781	8.618	4.192
Persones representades	37.067.779	10.295.909	19.348.575	10.327.589	10.458.507	884.233
Llars representades	13.327.898	4.099.052	7.518.227	5.131.782	4.464.505	334.000
Unitats de consum equivalents	24.089.131	6.940.734	12.900.406	7.389.043	7.138.104	581.875
Persones de menys de 60 anys	20.949.206	5.741.019	10.871.044	5.607.406	5.817.711	538.301
Renda Bruta de les llars (milions d'euros)	274.601,79	116.842,88	89.015,81	264.032,05	102.687,01	13.440,50
Impostos i cotitzacions socials (milions d'euros)	59.407,12	26.868,72	26.160,59	65.022,88	16.809,67	1.862,36
Impost sobre la riquesa (milions d'euros)	845,50	1.028,43	437,92	2.730,41	157,04	18,19
Renda Neta de les llars (milions d'euros)	213.561,84	88.281,00	62.401,77	195.920,04	83.941,70	11.309,85
Renda Bruta mitjana de les llars (milers d'euros)	20.604	28.505	11.840	51.450	23.001	40.241,03
Renda Neta mitjana de les llars (milers d'euros)	16.024	21.537	8.300	38.178	18.802	33.862
Renda Bruta mitjana personal (milers d'euros)	7.408	11.348	4.601	25.566	9.819	15.200
Renda Neta mitjana personal (milers d'euros)	5.761	8.574	3.225	18.971	8.026	12.791
Renda Bruta mitjana equivalent (milers d'euros)	11.399	16.834	6.900	35.733	14.386	23.099
Renda Neta mitjana equivalent (milers d'euros)	8.865	12.719	4.837	26.515	11.760	19.437
% llars en risc de pobresa	17,39%	17,18%	24,06%	18,50%	12,70%	16,21%
% llars en risc de pobresa severa	5,08%	6,06%	10,60%	5,94%	1,76%	3,11%
% llars en carència material severa	3,24%	5,32%	14,60%	1,75%	2,55%	7,42%
% Persones en risc de pobresa	14,83%	16,17%	23,38%	16,09%	9,49%	14,31%
% Persones en risc de pobresa severa	4,40%	5,80%	11,24%	5,13%	1,69%	2,57%
% Persones sense ocupació o de baixa intensitat	5,56%	6,49%	8,30%	11,42%	5,83%	7,22%
Taxa AROPE (% Persones en risc de pobresa o exclusió social)	17,35%	19,78%	30,35%	17,88%	11,89%	21,26%
Índex de Gini Renda Bruta	0,2842	0,3731	0,3887	0,3064	0,2795	0,3271
Índex de Gini Renda Neta	0,2717	0,3119	0,3379	0,2694	0,2415	0,2932
Índex de Suits impostos i cotitzacions socials s/ Renda Bruta	0,0607	0,2328	0,1595	0,1317	0,2098	0,2304
Índex de Suits impostos i cotitzacions socials s/ Renda Neta	0,0479	0,2695	0,1421	0,1575	0,2198	0,2159
Índex de Suits impost riquesa s/Renda Bruta	-0,2300	-0,0610	-0,2789	-0,0469	-0,1792	-0,0462
Índex de Suits impost riquesa s/Renda Neta	-0,2313	-0,0091	-0,2173	-0,0280	-0,1346	-0,0245
Suits impost riquesa s/Renda Neta	-0,2313	-0,0091	-0,2173	-0,0280	-0,1346	-0,0245
Efecte redistributiu	0,0125	0,0612	0,0508	0,0370	0,0379	0,0338

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

El Gràfic 2 permet visualitzar les diferències de rendes mitjanes, brutes i netes, entre els diferents estats.

Gràfic 2: Renda mitjana bruta i neta. UE-26, 2020

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Els resultats més destacables del quadre 4 és el nombre significatiu d'estats que superen el 20% de llars en risc de pobresa:²³ Estònia -29,06%-, Bulgària -28,12%-, Romania -24,06%-, Croàcia -23,68%-, Estat espanyol -20,52%-, Itàlia -23,52%-, i Malta -20,02%; mentre que Eslovàquia -11,82%-, Txèquia -12,70%-, França -14,47%-, i Hongria -14,63%-, baixen del 15%.

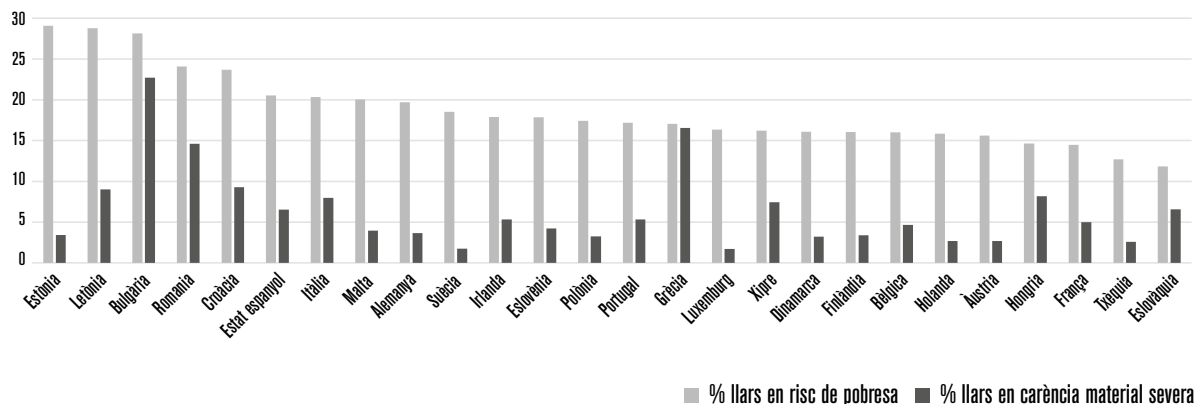
Pel que fa al percentatge de llars en carència material severa,²⁴ observem xifres elevades a Bulgària -22,72%-, Grècia -16,73%-, Romania -14,60%-, Croàcia -9,25%-, Letònia -9,00%-, Hongria -8,1%-, i Itàlia -7,97%-, freguen o estan per damunt del 8%. Per l'altre extrem, i clarament per sota del 3%, es troben Suècia -1,75%-, Txèquia -2,55%-, Àustria i Països Baixos -2,68%.

²³ Llars que la seva renda neta equivalent és inferior al seu llindar de risc de pobresa característic.

²⁴ Per a definir la carència material severa es consideren fins a nou privacions que el ciutadà no pot permetre's fer-hi front: 1) Pagament regular del lloguer, la hipoteca i les despeses de gas, aigua, electricitat...; 2) Mantenir l'habitatge a temperatura adequada; 3) Afrontar despeses imprevistes; 4) Permetre's un àpat cada dos dies amb carn, pollastre o peix o l'equivalent per a persones vegetarians; 5) Anar de vacances com a mínim una setmana a l'any; 6) Disposar d'aparell de televisió; 7) Disposar de rentadora; 8) Disposar de cotxe; 9) Disposar de telèfon. Quan es donen un mínim de quatre d'aquestes nou privacions, la llar es considera en carència material severa.

El Gràfic 3 representa aquests dos conceptes anteriors, ordenats en ordre descendent pel percentatge de llars en risc de pobresa.

Gràfic 3: Llars en risc de pobresa i en carència material severa. UE-26, 2020

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Un altre dels indicadors interessants a fixar-nos és en el percentatge de persones sense ocupació o amb ocupació de baixa intensitat.²⁵ Així doncs, observem com Irlanda –17,48%–, Bèlgica –16,28%–, Finlàndia –12,91%–, Estat espanyol –12,71%–, Itàlia –12,68%– i França –12,14%– són els estats amb una xifra més elevada. A l'altre extrem es situen Polònia –5,56%–, Eslovàquia –5,57%– i Txèquia –5,83%.

Per tant, es tracta d'un indicador que penalitza les opcions de treball a temps parcial quan aquest és voluntari, que comencen a tenir un clar arrelament, com posa de manifest el fet que Irlanda, Bèlgica o Finlàndia figurin entre els estats amb un indicador més elevat.

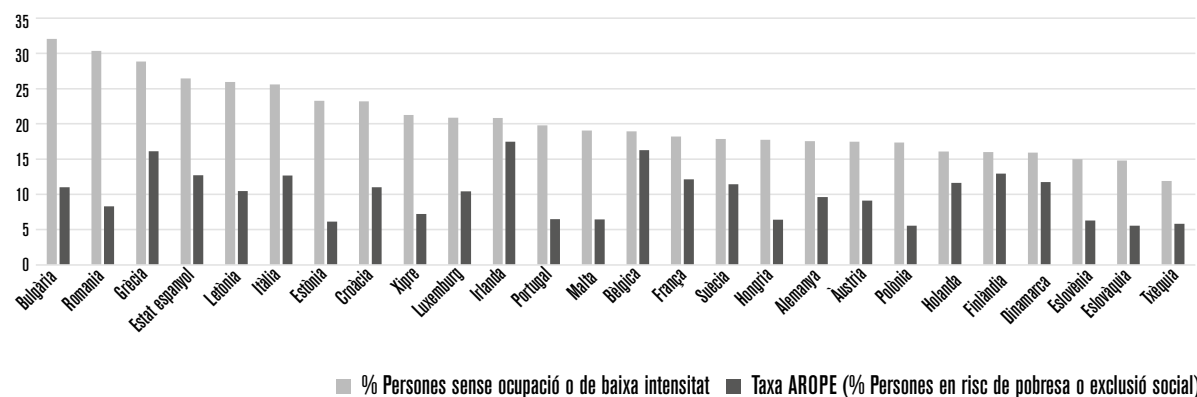
²⁵ El concepte sense ocupació o de baixa intensitat es refereix a les persones de 0 a 59 anys que viuen en llars on els adults entre 18 i 59 anys, excloent però els estudiants de 18 a 24 anys, van treballar una jornada laboral igual o inferior al 20% de la seva potencial totalitat de temps de treball combinat durant l'any anterior.

Pel que fa a la taxa AROPE (At Risk Of Poverty and/or Exclusion),²⁶ ideada per analitzar el paper de la ciutadania en societats inclusives, es tracta d'un indicador que recull el percentatge de població que es troba com hem vist abans, en situació de pobresa, privació material severa, o bé que viu en nuclis familiars sense ocupació o de baixa intensitat. En aquest cas, hi ha sis estats per damunt del 25%: Bulgària –32,05%–, Romania –30,35%–, Grècia –28,85%–, l'Estat espanyol –26,42%–, Letònia –25,96%– i Itàlia –25,59%–; mentre que Txèquia –11,89%–, Eslovàquia –14,81%–, Eslovènia –14,99%–, Dinamarca –15,92%–, Finlàndia –15,99%– i Països Baixos –16,10%– estan per sota o fregant el 16%.

Seguidament podem veure el Gràfic 4, que dona una visió de conjunt d'aquests dos conceptes, en ordre descendent de la taxa AROPE.

Gràfic 4: Taxa AROPE i Persones sense ocupació o de baixa intensitat. UE-26, 2020

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

26 La taxa AROPE forma part de l'estratègia Europa-2020, es quantifica entre les persones que es troben en qualsevol de les situacions definides a les anteriors notes a peu de pàgina 23, 24 i 25. Cal apuntar, que a l'onada corresponent al 2021 de l'*EU-SILC* s'ha introduït un canvi metodològic en la definició de l'indicador sense ocupació o de baixa intensitat, s'ha creat el nou indicador de privació material i social severa i s'ha modificat per extensió la definició de la taxa AROPE. Aquests canvis obeeixen al fet del tancament dels objectius de l'estratègia Europa-2020, i a l'entrada en vigor del Pla d'Acció del Pilar Europeu dels Drets Socials i que s'ha denominat estratègia Europa-2030. Es pot consultar EUROPEAN COMMISSION, «The European Pillar of Social Rights Action Plan», per un detall d'aquests nous objectius. Òbviament, a la base de dades *EU-SILC* del 2020, que és la referència del nostre estudi no consta cap d'aquests nous indicadors.

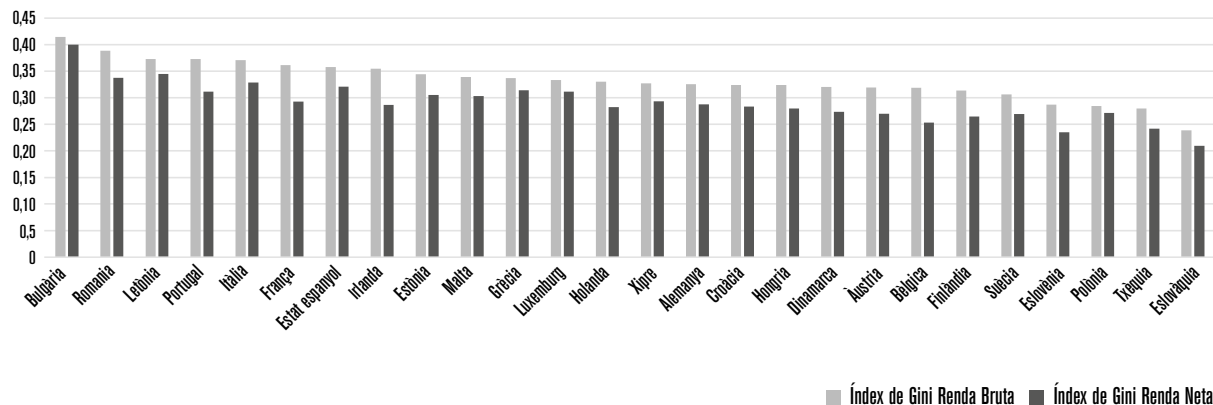
L'índex de Gini, que com hem parlat anteriorment ens permet observar les desigualtats d'ingressos en cada un dels estats analitzats. En el cas de l'índex de Gini de la Renda Bruta, comprovem com Bulgària -0,4148-, Romania -0,3837-, Letònia -0,3733-, Itàlia -0,3710-, França -0,3615-, Estat espanyol -0,3580- i Irlanda -0,3547- mostren una elevada desigualtat, amb un índex de Gini per damunt de 0,35. En canvi, Eslovàquia -0,2389-, Txèquia -0,2795- i Eslovènia -0,2874- parteixen d'una situació força més igualitària, amb un índex de Gini inferior al 0,29.

Aplicant l'índex de Gini de la Renda Neta, veiem alguna variació, essent en aquesta ocasió Bulgària -0,4004-, Letònia -0,3451-, Romania -0,3379-, Itàlia -0,3284- i Estat espanyol -0,3205- els estats amb una forta desigualtat, per damunt de 0,32. En canvi, Eslovàquia -0,2095-, Eslovènia -0,2350-, Txèquia -0,2415-, Bèlgica -0,2537-, Finlàndia -0,2650-, Suècia -0,2694- i Àustria -0,2699- aconseguen reduir la seva desigualtat per sota del 0,27.

Finalment, també resulta interessant analitzar l'indicador de l'efecte redistributiu del quadre 4, on França, Irlanda, Bèlgica i Portugal, per aquest ordre, són els Estats que més redueixen la seva desigualtat amb l'efecte del seu sistema impositiu, situant-se per damunt del 6% en la transferència de rics a pobres. En canvi, Bulgària, Polònia, Luxemburg, Grècia, Letònia i Eslovàquia, per aquest ordre, són els Estats amb un sistema impositiu menys redistributiu, on les transferències de rics a pobres se situen per sota del 3%.

Finalment, el Gràfic 5 expressa els resultats dels diferents índexs de Gini per a cada Estat, diferenciant entre Renda Bruta i Renda Neta, ordenats de superior a inferior segons l'índex de Gini de la Renda Bruta.

Gràfic 5: Índex de Gini –(Renda Bruta i Renda Neta)– UE-26, 2020

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

Repartiment/imputació de rendes agregades i depuració de dades

Tal com s'ha apuntat a l'epígraf anterior, alguns dels components de la Renda Bruta i Neta no estan individualitzats entre els membres de la llar. És el cas de:

1. Renda bruta del lloguer d'una propietat [HY040G]. Ajut brut per família/fills [HY050G]. Ingressos bruts d'assistència social [HY060G]. Ajut brut a l'habitatge [HY070G]. Transferències brutes periòdiques monetàries d'altres llars [HY080G]. Interessos, dividendes, guanys bruts per inversions de capital [HY090G]. Renda bruta dels menors de setze anys [HY110G]. Devolucions d'impostos [HY145N]. Impost sobre la riquesa [HY120G]. Transferències brutes periòdiques abonades a altres llars [HY130G]. Impostos i cotitzacions socials [HY140G].

Per altra banda també hi ha un conjunt de components que són individuals. És el cas de: Renda bruta monetària de l'assalariat [PY010G]. Renda bruta no monetària de l'assalariat –cotxe empresa [PY021G].

2. Beneficis o pèrdues brutes, treballadors per compte propi [PY050G]. Rendes brutes percebudes de plans de pensions privats –no SEEPROS [PY080G].

3. Prestacions brutes d'atur [PY090G]. Prestacions brutes de jubilació [PY100G]. Prestacions brutes de supervivència [PY110G]. Prestacions brutes per malaltia [PY120G]. Prestacions brutes d'invalidesa [PY130G]. Ajut brut per estudis [PY140G].

Com que el model d'RB que volem desenvolupar és individual, és imprescindible un repartiment/imputació entre les diferents persones de la llar d'aquests components agregats.^{27,28} Com més endavant veurem, l'objectiu és disposar de la Renda Bruta personal –perquè és el valor que indica la situació de la persona en la distribució de la renda– i la Renda Neta personal –perquè és la referència per a determinar qui resulta beneficiat o perjudicat amb la implementació d'una RB.

També s'ha comentat en l'epígraf anterior, el problema que suposa que en el component «Impostos i cotitzacions socials [HY140G]» no es pugui disposar dels dos conceptes per separat, perquè per al model de finançament que proposem també és imprescindible conèixer la quota personal de l'impost sobre la renda, separada de les cotitzacions socials i, en conseqüència, també caldrà trobar la forma d'efectuar aquesta desagregació²⁹ i posterior imputació.³⁰

---

27 Els components que formen part de la primera fase d'aquest repartiment/imputació són els sis primers i també el novè i el desè de la llista reproduïda a l'inici d'aquest epígraf. Aquest repartiment/imputació requereix fixar uns criteris objectius per a dur-lo a terme. El primer criteri que hem aplicat és fer-lo només entre les persones adultes –més de divuit anys– de la llar; però com que a les microdades utilitzades hi ha algunes llars que únicament estan formades per persones menors de divuit anys, en aquests casos, si es dona la circumstància de requerir la imputació, han estat considerades com persones adultes als efectes del repartiment. Hi ha tres variables a les microdades personals que permeten identificar qui és el pare –RB220-PB160– i la mare –RB230-PB170–, en el sentit ampli de biològic, adoptiu o d'acollida, i la parella –RB240-PB180– també en el sentit ampli de matrimoni legal, parella de fet... aquests identificadors resolen una bona part de les possibilitats a l'hora de fer el repartiment/imputació. Per tant, hem considerat que: En llars unipersonals –33,2% de representació–, la imputació és a la persona; en llars monoparentals –3,7%–, la imputació es al pare o la mare; en llars de dues o més persones adultes sense fills a càrrec –37,2%–, si hi ha parella la imputació és equitativa entre les persones adultes que formen parella, si no hi ha parella és equitativa entre totes les persones de la llar; en llars amb dos o més adults i fills a càrrec –25,9%–, la imputació és equitativa entre pare i mare.

28 El component setè «Renda bruta dels menors de setze anys [HY110G]» requereix un nou criteri, donat que el repartiment/imputació afecta a les persones de menys de setze anys que conviuen a la llar. Per tant, a cadascun d'ells se'ls imputa la part corresponent de la quantitat agregada.

29 Pel que fa a la desagregació de la component «Impostos i cotitzacions socials [HY140G]» ens hem basat en la informació que proporciona EUROSTAT a: <www.ec.europa.eu/eurostat> seleccionant:

- Impostos sobre la renda individual o la renda de la llar incloent els guanys de possessió [D51A_C1].
- Contribucions socials obligatòries a càrrec dels assalariats [D613CE].
- Cotitzacions socials efectives a càrrec de les llars [D613CN].
- Cotitzacions socials obligatòries a càrrec de les persones autònomes [D613CS].

La suma d'aquests components permet determinar sobre el valor agregat de cada estat, la participació de l'impost sobre la renda i de les cotitzacions socials per separat. Aquest percentatge s'aplica a la component [HY140G] de cada llar i així s'obté el repartiment.

30 Un cop separat l'impost sobre la renda, de les cotitzacions socials de la llar, cal efectuar el repartiment/imputació entre les persones. El criteri utilitzat, òbviament és diferent a l'apuntat pels anteriors components, perquè ha de tenir en compte la renda individual de

Un cop obtinguts els objectius de la imputació/repartiment –renda bruta i neta personals– ha calgut fer un calibratge dels resultats, això és, verificar la coincidència de les dues rendes personals, atribuïdes a la llar, amb les variables originals que consten a la base de dades de cada llar, tal com es mostra en el Quadre 3 les variables [HY010] i [HY020].

El Quadre 5 reproduïx aquest calibratge, assenyalant per a cada estat analitzat les conseqüències del repartiment/imputació efectuat.

En el global de la UE hi ha una pèrdua de 0,12% persones, que representen a la seva vegada el 0,04% de les llars totals. Destaquen els casos de Bulgària –0,78 i 0,39%–, Romania –0,64 i 0,23%–, Polònia –0,48 i 0,15%–, Àustria –0,46 i 0,39%– i Irlanda –0,14 i 0,37%–, quant a pèrdua respectiva de persones i llars. En qualsevol cas, és ben palès que la pèrdua d'informació que se'n deriva és molt poc important,³¹ i que els avantatges de disposar de la individualització de rendes per al model de finançament de l'RB compensen amb escreix aquesta pèrdua. Pel total de la UE, els efectes de reducció en termes de renda bruta són de 3.983,09 milions d'euros –0,05%– i en renda neta de 3.065,16 milions d'euros –0,05%–, quantitats notablement reduïdes i irrellevants amb relació al volum global.

---

cada persona, que depèn dels altres deu components que apareixen a la segona llista reproduïda a l'inici d'aquest epígraf. Ara s'ha de traslladar la participació de la Renda Bruta personal –suma dels deu components individuals– sobre el total de rendes brutes personals que es perceben a la llar, als dos valors abans segregats.

En el cas del component vuitè agregat –Devolucions impostos [HY145G]– s'ha utilitzat aquest mateix criteri d'imputació, donada la coincidència de concepte d'aquesta component amb la de l'impost sobre la renda.

31 La raó d'aquests errors de repartiment/imputació la determina fonamentalment una incorrecta transcripció a les microdades originals del codi identificadors RB220-PB160, RB230-PB170, RB230-PB170 als que s'ha fet referència a l'anterior nota al peu 27 i que com en ella s'explica, són la base principal per a efectuar la individualització de rendes. Alguns altres casos, molt menys significatius, els provoca la no equivalència a les dades originals de les variables [HY010] i [HY020] amb la suma de totes les components agregades i individuals que les determinen.

Quadre 5: Efectes del calibratge d'imputació individual dels components agregats. UE-26, 2020

Estat membre	Persones eliminades			Llars eliminades		
	Mostra	Població	%	Mostra	Població	%
Alemanya	0	0	0,00	0	0	0,00
Àustria	60	39.959	0,46	23	15.714	0,39
Bèlgica	12	10.337	0,09	1	861	0,02
Bulgària	153	54.609	0,78	16	5.322	0,18
Croàcia	20	5.753	0,15	2	575	0,04
Dinamarca	0	0	0,00	0	0	0,00
Eslovàquia	49	33.156	0,62	5	3.526	0,19
Eslovènia	63	1.531	0,07	7	168	0,02
Estat espanyol	0	0	0,00	0	0	0,00
Estònia	6	368	0,03	1	61	0,01
Finlàndia	0	0	0,00	0	0	0,00
França	3	7.613	0,01	2	5.446	0,02
Grècia	0	0	0,00	0	0	0,00
Hongria	14	11.982	0,13	2	1.609	0,04
Irlanda	1	7.028	0,14	1	7.000	0,37
Itàlia	15	45.957	0,08	2	6.334	0,02
Luxemburg	0	0	0,00	0	0	0,00
Letònia	6	816	0,04	1	136	0,02
Malta	0	0	0,00	0	0	0,00
Països Baixos	0	0	0,00	0	0	0,00
Polònia	95	179.768	0,48	11	20.377	0,15
Portugal	0	0	0,00	0	0	0,00
Romania	79	124.048	0,64	12	17.526	0,23
Suècia	0	0	0,00	0	0	0,00
Txèquia	0	0	0,00	0	0	0,00
Xipre	17	1.646	0,19	2	176	0,05
Unió Europea	593	524.570	0,12	88	84.832	0,04

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

3

EL MODEL DE FINANÇAMENT DE LA RENDA BÀSICA

Les principals característiques del model d'RB que proposem són els següents:³²

- L'RB és una prestació individual, incondicional i universal.³³
- L'RB substitueix qualsevol altra prestació monetària que es percebi de l'estat, sempre que aquesta quantitat sigui inferior a l'RB; quan és superior, la part

---

32 Hi ha diversos estudis previs en els que es fonamenta aquest epígraf: ARCARONS (et al.), «Un modelo de financiación de la Renta Básica para el conjunto del Reino de España: sí, se puede y es racional»; ARCARONS; RAVENTÓS; TORRENS, «La renda bàsica incondicional: una proposta racional per al segle XXI»; ARCARONS; RAVENTÓS; TORRENS, «El esclavismo a tiempo parcial y la dignidad»; ARCARONS; RAVENTÓS; TORRENS, *Renta básica incondicional. Una propuesta de financiación racional y justa*; ARCARONS; RAVENTÓS; TORRENS, «Modelos de financiación para una renta básica»; ARCARONS; RAVENTÓS; TORRENS, «Feasibility of Financing a Basic Income». En tots els casos es tracta de models aplicats al conjunt de l'Estat espanyol o particularitzats a Catalunya. En els quatre primers, la informació utilitzada és administrativa, basada en declaracions de l'impost sobre la renda, en el darrer la informació utilitzada és l'ECV de 2019 pel conjunt de l'Estat espanyol, amb una estructura molt similar a l'emprada en aquest estudi.

33 La definició d'RB que fa el *Basic Income Earth Network* (BIEN) deixa ben clar el concepte: «... una renda bàsica és una assignació monetària pública incondicional a tota la població, estable en quantitat i freqüència i suficientment alta per a ser, en combinació amb altres serveis socials, part d'una estratègia política per a eliminar la pobresa material i possibilitar la participació social i cultural de cada individu. Ens oposem a la substitució de drets o serveis socials si aquesta substitució empitjora la situació de persones relativament desfavorides, vulnerables o d'ingressos baixos...». És a dir, res a veure amb subsidis condicionats tipus Ingreso Mínimo Vital de l'Estat espanyol, per exemple. La Xarxa Renda Bàsica, secció oficial de la BIEN, empra aquesta definició curta de l'RB: «és una assignació monetària pública incondicional a tota la població». Més informació a: <www.rendabasica.org>.

que la supera se seguirà percebent en les mateixes condicions.³⁴ Això genera un estalvi a l'estat i, com es veurà, és un element important del finançament.

- L'RB no està gravada per l'impost sobre la renda.
- El finançament de l'RB s'aconsegueix fonamentalment amb una reforma de l'impost sobre la renda i amb la introducció d'un impost sobre la riquesa i un impost sobre el carboni. També hi contribueixen, però en molta menor intensitat, algunes mesures d'estalvi administratiu i sobre determinats col·lectius que hagin de percebre l'RB.
- El finançament de l'RB, no detreu³⁵ cap quantitat del que recaptin els estats a través del seu impost sobre la renda, que se suposa que és l'impost base per a mantenir els pilars fonamentals de la seva inversió social: sanitat i educació –en la línia del que s'ha apuntat en el primer punt.
- La quantitat que defineix l'RB –també en la línia que s'ha apuntat en el primer punt– haurà d'estar relacionada amb el llindar de risc a la pobresa.³⁶
- El model garanteix que cap llar per sota d'una determinada posició en la distribució de la renda, mai empitjorarà els seus ingressos nets respecte a la situació «ex-ante».³⁷
- El model garanteix que un cop implementada l'RB cap llar obtindrà una renda neta «ex-post» que la situï per sota del llindar de risc de pobresa que li correspongui segons la seva composició.³⁸
- Es preveu una moratòria de tres anys de residència per a poder percebre l'RB.³⁹

---

34 Particularitzant-ho als tipus de components que s'han analitzat a l'anterior epígraf per a definir la renda bruta individual, es tracta de: «Ingressos bruts Assistència social [HY060G]», «Ajut brut a l'habitatge [HY070G]», «Prestacions brutes d'atur [PY090G]», «Prestacions brutes de jubilació [PY100G]», «Prestacions brutes de supervivència [PY110G]», «Prestacions brutes per malaltia [PY120G]», «Prestacions brutes d'invalidesa [PY130G]» i «Ajut brut per estudis [PY140G]». Si considerem A la suma de totes aquestes prestacions individualment percebudes i R és la quantitat d'RB transferida, llavors si $A \leq R$, A passa a percebre's com RB i suposa un estalvi per a l'estat. En canvi, si $A > R$, la part R de A es percebrà com RB i suposarà també un estalvi per a l'estat; i paral·lelament $A-R$ seguirà percebent-se en les mateixes condicions que es feia en la situació «ex-ante».

35 La recaptació necessària per al finançament de l'RB haurà de tenir en compte també, la recaptació prèvia que s'obtenia amb l'impost sobre la renda, en la situació «ex-ante», tal com més endavant es justificarà.

36 Com també es veurà en detall, hi ha dissenyats en aquest estudi quatre escenaris amb diferents quantitats d'RB, totes elles prenent com a referència el llindar de risc a la pobresa o de pobresa severa de cada estat.

37 Aquesta garantia és una clàusula de compensació, la seva raó és la de limitar les possibles llars perdedores en la situació «ex-post». Com es veurà més endavant, la proposta en aquest estudi és situar aquest límit en el 80 percentil de Renda Bruta equivalent per a cada estat. És a dir, cap persona situada per sota del 20% més ric perdria amb la nostra proposta de finançament de l'RB.

38 Aquesta garantia és una clàusula d'eliminació de la pobresa: cap llar és relativament pobra en la situació «ex-post».

39 Aquest és un punt controvertit des d'un punt de vista ideològic, jurídic i polític –en el sentit de la subjectivitat que comporta la definició de residència dins de cada estat– i també des del punt de vista de la seva quantificació perquè, malgrat que EUROSTAT publica diverses estadístiques d'immigració, no és possible conèixer la incidència segons la distribució de renda d'aquesta immigració. Evidentment, poden fer-se futures propostes a on la moratòria de residència fos d'un període de temps menor.

Quina RB es percep i com es percep?

Hem dissenyat quatre escenaris per a determinar quina quantitat es transfereix. En les quatre taules que apareixen a continuació, corresponents als escenaris 1, 2, 3 i 4, es reproduïxen els resultats de set tipus de llars que són de llarg les més representades a les microdades que hem utilitzat, les quantitats que es reflecteixen són les transferències que percep la llar en el seu conjunt i per cada persona que en forma part. El tipus de llar 1A és unipersonal, 1A+1FM és monoparental amb un únic fill menor, 2A és una parella de dos adults, 2A+1FM és una parella amb un únic fill menor, 2A+2FM és una parella amb dos fills menors, 3A és una llar on conviuen tres persones adultes i, finalment, 3A+1FM és una llar amb tres persones adultes i un únic fill menor. En els tres primers casos, s'ha utilitzat com a referència el llindar de risc a la pobresa de la UE amb els 26 estats contemplats a l'estudi, que tal com s'indica al Quadre 1 se situa en els 10.846 euros anuals; però, en l'escenari 4 la referència és el llindar de risc de pobresa severa, que segons el Quadre 1 és de 6.857 euros anuals.

Escenari 1. Renda Bàsica a la llar, individualitzada, aplicant el llindar de risc de pobresa característic de la llar

Com esmentàvem més amunt, aquest és dels quatre escenaris explicats, el que ens sembla més senzill i fàcil d'explicar a tota persona interessada en la proposta de l'RB, si bé els altres tres també poden ser ben justificats per altres raons que també intentem especificar.

La quantitat transferida es determina segons les característiques de la llar, en conseqüència, en l'escenari 1 el llindar de risc de pobresa multiplicat per l'escala d'equivalència de l'OCDE modificada, és la quantitat percebuda per la llar. Ara bé, com que la transferència ha de ser individual, aquesta quantitat es divideix pel nombre de persones que integren la llar, donant lloc a la transferència individual. A més, en el cas dels fills menors la transferència que els pertoca, queda assignada a les persones adultes que es consideren els pares o tutors legals. El tipus de llar 3A+1FM, representa un cas especial en aquest aspecte, per això les transferències als adults són diferents, els dos primers en considerar-se pares o tutors legals, es reparteixen la transferència del menor, mentre que el tercer adult, rep la transferència proporcional al nombre de persones de la llar.

Escenari 1

Quantitats percebudes	1A	1A+1FM	2A	2A+1FM	2A+2FM	3A	3A+1FM
Llar	10.286,00	13.371,80	15.429,00	18.514,80	21.600,60	20.572,00	23.657,80
Per cada persona de la llar	10.286,00	6.685,90	7.714,50	6.171,60	5.400,15	6.857,33	5.914,45
Per cada persona més grans de 18 anys de la llar	10.286,00	13.371,80	7.714,50	9.257,40	10.800,30	6.857,33	8.871,68
							5.914,45

A = Adult (de més de 18 anys)   **FM = Fill menor de 14 anys**

Font: Elaboració pròpia.

Escenari 2. Renda Bàsica individual

En l'escenari 2 la transferència a la llar es determina en funció dels integrants. Per a llars unipersonals i monoparentals la transferència a les persones adultes és el 95% del llinar unipersonal de risc de pobresa, per a la resta de llars és del 75% i per als menors és el 30%. Un cop determinada la transferència segons els integrants s'obté l'assignació a la llar i, finalment, aquesta es fa individual seguint els mateixos criteris apuntats a l'anterior nota a peu de pàgina. El 95, 75 i 30 són els percentatges que s'han utilitzat en el disseny del Pla Pilot de Renda Bàsica Universal a Catalunya que es posarà previsiblement en marxa a finals del 2023.⁴⁰ Ens ha semblat un criteri interessant perquè tindrà a veure amb els d'aquest important pla pilot, que ha estat producte de moltes discussions entre especialistes, però un cop més s'ha de dir que són criteris que evidentment poden ser canviats o revisats:

Adults = 95% del llinar de risc de pobresa, quan la llar és monoparental o unipersonal.

Adults = 75% del llinar de risc de pobresa, quan és un altre tipus de llar.

Menors = 30% del llinar de risc de pobresa.

Escenari 2

Quantitats percebudes	1A	1A+1FM	2A	2A+1FM	2A+2FM	3A	3A+1FM
Llar	9.771,00	12.856,00	15.428,00	18.513,00	21.598,00	23.142,00	26.227,00
Per cada persona de la llar	9.771,00	6.428,00	7.714,00	6.171,00	5.399,50	7.714,00	6.556,75
Per cada persona més grans de 18 anys de la llar	9.771,00	12.856,00	7.714,00	9.256,50	10.799,00	7.714,00	9.835,13
							6.556,75

A = Adult (de més de 18 anys)   **FM = Fill menor de 14 anys**

Font: Elaboració pròpia.

⁴⁰ Vegeu més informació a DEPARTAMENT DE PRESIDÈNCIA, «Pla Pilot de Renda Bàsica Universal».

Escenari 3. Renda Bàsica individual

L'escenari 3 consisteix en una petita variant de l'escenari 2, que rebaixa del 75% al 70% el còmput a les persones adultes en llars que no són unipersonals ni monoparentals, la nota anterior serveix també de descripció d'aquesta tercera possibilitat:

Adults = 95% del llindar de risc de pobresa, quan la llar és monoparental o unipersonal.

Adults = 70 % del llindar de risc de pobresa, quan és un altre tipus de llar.

Menors = 30% del llindar de risc de pobresa.

Escenari 3

Quantitats percebudes	1A	1A+1FM	2A	2A+1FM	2A+2FM	3A	3A+1FM
Llar	9.771,00	12.856,00	14.400,00	17.485,00	20.570,00	21.600,00	24.685,00
Per cada persona de la llar	9.771,00	6.428,00	7.200,00	5.828,33	5.142,50	7.200,00	6.171,25
Per cada persona més grans de 18 anys de la llar	9.771,00	12.856,00	7.200,00	8.742,50	10.285,00	7.200,00	9.256,88
							6.171,25

A = Adult (de més de 18 anys)   FM = Fill menor de 14 anys

Font: Elaboració pròpia.

Escenari 4. Renda Bàsica individual

Per últim, l'escenari 4, atorga a cada adult el llindar unipersonal de risc a la pobresa severa i a cada menor el 50%. Sumant les quantitats personals de cada integrant s'obté la transferència rebuda per la llar, que després s'individualitza seguint el mateix criteri que s'ha descrit per als altres escenaris:

Adults = llindar de risc de pobresa severa.

Menors = 50% del llindar de risc de pobresa severa.

Escenari 4

Quantitats percebudes	1A	1A+1FM	2A	2A+1FM	2A+2FM	3A	3A+1FM
Llar	6.857,00	10.285,00	13.714,00	17.142,00	20.570,00	20.571,00	23.999,00
Per cada persona de la llar	6.857,00	5.142,50	6.857,00	5.714,00	5.142,50	6.857,00	5.999,75
Per cada persona més grans de 18 anys de la llar	6.857,00	10.285,00	6.857,00	8.571,00	10.285,00	6.857,00	8.999,63
							5.999,75

A = Adult (de més de 18 anys)   FM = Fill menor de 14 anys

Font: Elaboració pròpia.

És molt important subratllar que en cap dels escenaris descrits no hi ha una única persona, tret òbviament dels casos de llars unipersonals i monoparentals amb fills menors, –sigui home, dona, cap de família...– que percebi la totalitat de la transferència assignada a la llar, aquesta es reparteix equitativament entre tots els membres de la llar, en compliment de la característica 1 de la RB.

Funcionament del model de finançament⁴¹

És convenient donar un seguit de definicions de cada un dels conceptes, per tal de poder descriure com funciona el model de finançament que proposem.

- RBruta** = Renda bruta personal (resultat del repartiment/imputació).
- RNeta_a** = Renda neta personal *ex-ante* (resultat del repartiment/imputació).
- Transf** = Transferències a altres llars (resultat del repartiment/imputació de *HY130G*).
- CSS** = Cotitzacions socials (resultat del repartiment/imputació de *HY140G*).
- IRenda_a** = Impost sobre la renda *ex-ante* (resultat del repartiment/imputació de *HY140G*).
- IR_a** = Impost sobre la riquesa *ex-ante* (resultat del repartiment/imputació de *HY120G*).

Seguint aquest model, la Renda Neta personal *ex-ante* es calcula a partir de la Renda bruta personal restant-li les transferències a altres llars, les cotitzacions socials, l'impost sobre la renda *ex-ante* i l'impost sobre la riquesa *ex-ante*.

$$RNeta_a = RBruta - Transf - CSS - IRend_a - IR_a$$

- QRB** = Transferència de RB segons escenari.
- Estavi** = Quantitat estalviada en prestacions que la QRB absorbeix. Característica 2 de l'RB.

---

41 Tots aquests conceptes són els que s'utilitzen posteriorment al Quadre 6 que recull els resultats dels quatre escenaris dissenyats.

$$\text{Prestacions ex-ante} = \text{HY060G} + \text{HY070G} + \text{PY090G} + \text{PY100G} + \text{PY110G} + \text{PY120G} + \text{PY130G} + \text{PY140G}$$

$$\text{Estalvi} = \text{mínim}(\text{QRB Prestacions ex-ante})$$

-IRenda_p = Impost sobre la renda *ex-post*.

$$\text{IRenda p} = \text{Tarifa s/ (RBruta - Estalvi)}$$

Tarifa de l'Impost sobre la Renda aplicable a la Renda Bruta personal - Estalvi		
Trams		Tipus marginals
0 euros	a 3.000 euros	25,00%
3.000 euros	a 12.000 euros	44,00%
12.000 euros	a 25.000 euros	46,00%
25.000 euros	a 50.000 euros	48,00%
50.000 euros	a 100.000 euros	50,00%
100.000 euros	a 200.000 euros	52,00%
200.000 euros	a 300.000 euros	56,00%
300.000 euros	a endavant	

-Dèficit IRenda_p = Manca de finançament per a garantir la característica 5 de l'RB.

$$\text{Dèficit IRenda}_p = \text{IRenda}_p - (\text{QRB} + \text{IRenda}_a) - \text{Estalvi}$$

-RNeta_p = Renda neta personal *ex-post*.

$$\text{RNeta}_p = \text{RBruta} - (\text{Transf} + \text{CSS}) + \text{QRB} - (\text{Estalvi} + \text{IRenda}_p)$$

-GuanyH = Guany a la llar.

-PèduaH = Pèrdua a la llar.

-GH = Llar guanyadora.

-PH = Llar perdedora.

$$qH = \sum_{i=1}^{\text{membres}} Rneta\_p_i - \sum_{i=1}^{\text{membres}} Rneta\_a_i$$

si $qH \geq 0 \rightarrow GuanyH = qH, GH = 1, PèrduaH = 0, PH = 0$
 si $qH < 0 \rightarrow PèrduaH = qH, PH = 1, GuanyH = 0, GH = 0$

-**GuanyH** = Guanys personals.

-**PèrduaH** = Pèrdues personals.

-**GP** = Persona guanyadora.

-**PP** = Persona perdedora.

$$qP = RNeta\_p - RNeta\_a$$

si $qP \geq 0 \rightarrow GuanyP = qP, GP = 1, PèrduaP = 0, PP = 0$
 si $qP < 0 \rightarrow PèrduaP = qp, PP = 1, GuanyP = 0, GP = 0$

-**Cost de compensació** = Cost de compensar les pèrdues de les llars.

-**PèrduaH**– que se situen per sota del 80 percentil de la **RBruta** equivalent.

$$\text{si } \sum_{i=1}^{\text{membres}} \frac{Rneta\_p_i}{OCDE} \leq 80 \text{ percentil i } PèrduaH < 0$$

↓

$$\sum_{i=1}^{\text{membres}} Rneta\_p_i = \sum_{i=1}^{\text{membres}} Rneta\_a_i \rightarrow \text{cost de compensació} = PèrduaH$$

-Cost d'eliminar la pobresa = Cost de situar la Renda neta ex-post resultant de totes les llars per damunt del llindar de risc de pobresa.

$$q_{pobresa} = \sum_{i=1}^{membres} R_{neta\_p_i} - (\text{Llindar de risc de pobresa} \times \text{OCDE})$$

si $q_{pobresa} < 0 \rightarrow \sum_{i=1}^{membres} R_{neta\_p_i} = (\text{Llindar de risc de pobresa} \times \text{OCDE})$

↓

Cost d'eliminar la pobresa = $q_{pobresa}$

-Cost no finançat = Cost resultant del dèficit generat per l'impost de la renda ex-post, per la compensació de les llars i per l'eliminació de la pobresa de les llars.

$$\text{Cost no finançat} = \text{Dèficit IRenda}_p + \text{cost de compensació} + \text{cost d'eliminar la pobresa}$$

4

RESULTATS

El Quadre 6 reproduïx els resultats obtinguts en els quatre escenaris dissenyats.

La primera part del quadre recull la radiografia de la situació *ex-ante*: població analitzada, nivells de rendes amb els seus diferents components, indicadors de pobresa, situacions d'exclusió i grau de desigualtat.

No cal tornar sobre aquest aspecte perquè ja s'ha comentat a bastament en epígrafs precedents, però és important remarcar i insistir en alguns resultats.

Al 2020, en ple segle XXI, la UE amb les més de 190 milions de llars que inclou, en continua tenint:

- Més d'un 18% en risc de pobresa.
- Gairebé un 7% en risc de pobresa severa.
- Gairebé un 6% d'aquestes llars manifesten privacions considerades a les estadístiques socials com a carències materials severes.

En termes individuals, per a una població analitzada de més de 436 milions de persones:

- Més del 18%, en el cas de menors i més del 16% en el cas d'adults estan en risc de pobresa.

- Més del 6,5% dels menors i gairebé el 6% dels adults estan en risc de pobresa severa.
- Més del 8% de les persones susceptibles de ser comptabilitzades com a força de treball manifesten no estar ocupades o, si ho estan, la seva ocupació és de baixa intensitat.
- Gairebé un 21% –Taxa *AROPE*– es troben en risc de pobresa i exclusió social.

Pel que fa a la desigualtat, és força notable en termes de Renda Bruta –*Gini* = 0,4236–, però segueix persistint en termes de Renda Neta –*Gini* = 0,3756–, indicant que la imposició sobre la Renda i sobre la riquesa –molt menys important, àdhuc no present en alguns dels estats analitzats– no aconsegueixen ni de bon tros els seus esperats efectes redistributius.⁴²

Això anterior, deixa ben clar què ha de resoldre la introducció d'una RB a nivell europeu.

---

42 Cal tenir present, però, que l'índex de Gini s'ha calculat en aquest cas, sense fer distincions entre els estats analitzats, a diferència dels anteriors resultats que prenen com a referència la situació particular dins de cada estat. La variabilitat observada entre estats i ja apuntada en algun epígraf precedent, pot introduir algun matís en aquest resultat agregat.

Quadre 6: Resultats dels escenaris de simulació d'RB a nivell europeu

Informació sobre la població		Informació sobre rendes	
	Total	Rendes del treball (inclouen atur)	228.093
Llars (mostra)	228.093	Rendes d'activitats econòmiques	527.452
Llars	190.626.266	Altres rendes (inclou ajuts i subvencions)	77.487.958
Persones (mostra)	527.452	Pensions (jubilació, supervivència, invalidesa)	358.546.186
Menors de 18 anys	77.487.958	Renda Bruta	8.398.816,52
Majors de 18 anys	358.546.186	Transferències a altres llars	63.788,67
Entre 18 i 59 anys	320.645.450	Cotitzacions socials	845.803,09
Persones	436.034.143	Impost sobre la Renda	1.406.112,08
		Impost a la riquesa	45.714,30
		Renda Neta ex-ante	6.037.398,38

Informació sobre pobresa, exclusió social i desigualtat		% total EU-26
Risc de pobresa (Llars)	34.956.553	18,34%
Risc de pobresa severa (Llars)	12.820.755	6,73%
Carència material severa (Llars)	11.100.336	5,82%
Risc de pobresa (Persones < 18 anys)	14.080.047	18,17%
Risc de pobresa severa (Persones < 18 anys)	5.094.428	6,57%
Risc de pobresa (Persones ≥ 18 anys)	57.501.684	16,04%
Risc de pobresa severa (Persones ≥ 18 anys)	20.956.254	5,84%
Sense ocupació o de baixa intensitat (Persones 0-59 anys)	25.865.626	8,07%
Risc de pobresa i exclusió social (Persones)	90.469.417	20,75%
Índex de Gini Renda Bruta	0,4236	
Índex de Gini Renda Neta ex-ante	0,3756	
Índex de Suits Impost Renda ex-post s/Renda Neta ex-ante	0,2114	
Efecte redistributiu ex-ante	0,0481	

Escenari 1. Renda Bàsica a la llar individualitzada (aplicant el llindar de risc de pobresa característic de la llar).

Escenari 2. Renda Bàsica: Adults = 95% / 75% (monoparental, unipersonal/Resta), Menors = 30% (% sobre el llindar unipersonal de risc de pobresa)

Escenari 3. Renda Bàsica: Adults = 95% / 70% (monoparental, unipersonal/Resta), Menors = 30% (% sobre el llindar unipersonal de risc de pobresa).

Escenari 4. Renda Bàsica: Adults (llindar unipersonal de risc de pobresa severa), Menors (50% llindar unipersonal de risc de pobresa severa).

	Escenari 1	Escenari 2	Escenari 3	Escenari 4
Renda Bàsica	3.230.454,71	3.262.906,91	3.113.482,63	2.811.533,06
Estalvi	1.193.776,21	1.192.069,93	1.158.722,83	1.041.952,35
Impost s/ Renda ex-post	3.184.932,99	3.185.786,80	3.199.823,30	3.248.779,19
Tipus impositiu mitjà resultant	44,20%	44,21%	44,20%	44,16%
Tipus impositiu mitjà necessari	47,78%	48,25%	46,42%	43,17%
Dèficit(-)/Superàvit(+) Impost sobre la renda ex-post per a finançar la RB	-257.857,59	-291.162,26	-161.048,58	73.086,40
Renda Neta ex-post	6.340.970,26	6.374.274,94	6.244.161,26	6.010.026,28
% Guanyadors (Llars)	63,22%	62,96%	60,10%	49,65%
% Perdedors (Llars)	36,78%	37,04%	39,90%	50,35%
% Guanyadores (Persones $\geq$18 anys)	60,68%	61,60%	58,98%	52,77%
% Perdedores (Persones $\geq$18 anys)	39,32%	38,40%	41,02%	47,23%
Cost de compensació (fins el percentil 80 de la Renda Bruta equivalent)	-112.836,67	-113.647,38	-129.802,45	-184.952,21
Cost d'eliminar la pobresa	-7.952,69	-13.755,20	-15.581,97	-4.974,13
Cost no finançat (dèficit Impost s/ Renda ex-post + cost compensació + cost eliminació pobresa)	378.646,94	-418.564,85	-306.433,00	-116.839,95
% s / PIB UE (exclosa Lituània)	-2,71%	-3,00%	-2,19%	-0,84%
Índex de Gini Renda Neta ex-post	0,3000	0,2993	0,2998	0,3088
Índex de Suits Impost Renda ex-post s/Renda Neta ex-post	0,2499	0,2485	0,2452	0,2200
Índex de Suits Renda Bàsica s/Renda Neta ex-post	0,2499	-0,1571	-0,1606	-0,1576
Efecte redistributiu ex-post	0,2499	-0,1571	-0,1606	-0,1576

Un cop exposades les dades, cal analitzar específicament cada escenari per donar una visió de cada opció.

Escenari 1

- Desapareixen les llars en risc de pobresa.
- Totes les llars per sota del 80 percentil de Renda Bruta equivalent per cadascun dels estats mantenen o milloren la seva posició, respecte a la situació «ex-ante».
- 63,2% de llars guanyadores i 36,8% de perdedores.
- 60,7% de persones adultes guanyadores i 39,3% de persones adultes perdedores.
- Dèficit de 257.857,59 milions d'euros, en la recaptació «ex-post».

- Efecte redistributiu del 12,4%, enfront el 4,8% que s'obtenia en la situació «ex-ante».
- El cost de les clàusules de compensació i d'eliminació de la pobresa s'eleva a 120.000 milions d'euros.
- El cost total no finançat –dèficit recaptació «ex-post» + compensació + eliminació pobresa– suposa el 2,7% sobre el PIB de la UE –exclosa Lituània.

Escenari 2

- Desapareixen les llars en risc de pobresa.
- Totes les llars per sota del 80 percentil de Renda Bruta equivalent per cadascun dels estats mantenen o milloren la seva posició, respecte a la situació *ex-ante*.
- 63% de llars guanyadores i 37% de perdedores.
- 52,8% de persones adultes guanyadores i 47,3% de persones adultes perdedores.
- Dèficit de 289.455,98 milions d'euros, en la recaptació *ex-post*.
- Efecte redistributiu del 12,4%, enfront el 4,8% que s'obtenia en la situació *ex-ante*.
- El cost de les clàusules de compensació y d'eliminació de la pobresa són en aquest cas de 127.000 milions d'euros.
- El cost total no finançat –dèficit recaptació *ex-post* + compensació + eliminació pobresa– suposa quasi el 3% sobre el PIB de la UE –exclosa Lituània.

Escenari 3

- Desapareixen les llars en risc de pobresa.
- Totes les llars per sota del 80 percentil de Renda Bruta equivalent per cadascun dels estats mantenen o milloren la seva posició, respecte a la situació «ex-ante».
- 60,1% de llars guanyadores i 39,9% de perdedores.
- 59% de persones adultes guanyadores i 41% de persones adultes perdedores.
- Dèficit de 125.995,2 milions d'euros, en la recaptació «ex-post».
- Efecte redistributiu del 12,4%, enfront el 4,8% que s'obtenia en la situació «ex-ante».
- El cost de les clàusules de compensació i d'eliminació de la pobresa són en aquest cas de 145.000 milions d'euros.
- El cost total no finançat –dèficit recaptació «ex-post» + compensació + eliminació pobresa– suposa gairebé un 2% –exclosa Lituània.

Escenari 4

- Desapareixen les llars en risc de pobresa.⁴³
- Totes les llars per sota del 80 percentil de Renda Bruta equivalent per cadascun dels estats mantenen o milloren la seva posició, respecte a la situació «ex-ante».
- 49,7% de llars guanyadores i 50,3% de perdedores.
- 61,6% de persones adultes guanyadores i 38,4% de persones adultes perdedores.
- Superàvit de quasi 225.000 milions d'euros, en la recaptació «ex-post».
- Efecte redistributiu de l'11,4%, enfront el 4,8% que s'obtenia en la situació «ex-ante».
- El cost de les clàusules de compensació i d'eliminació de la pobresa són en aquest cas de 190.000 milions d'euros.
- Hi ha en aquest cas un superàvit –superàvit recaptació «ex-post» + compensació + eliminació pobresa– que suposa quasi el 0,25% sobre el PIB de la UE –exclosa Lituània.

Algunes altres dades d'interès són: en els quatre escenaris, l'índex de Gini se situa entre el 0,29 i el 0,31.⁴⁴ Això indica que en els quatre escenaris segons el model proposat es produeix una redistribució de la renda notablement més igualitària que en la situació de partida que era de 0,37.

El finançament addicional necessari, com aconseguir-lo?

Les estimacions dels quatre escenaris d'RB i del seu finançament mitjançant una tarifa progressiva de l'IRPF ens donen unes necessitats addicionals de finançament que no cobreix la nova tarifa de l'IRPF, tenint en compte que el nou IRPF *ex-post* ha de cobrir el pagament de l'RB, així com l'antiga recaptació –*ex-ante*– de l'IRPF i de l'Impost sobre la riquesa (IR). A més, hem afegit dues condicions addicionals que incrementen el cost: a) cap llar per sota del percentil 80 de distribució de la renda equivalent de cada estat ha de sortir perdedora; i b) cap llar ha de quedar amb uns ingressos finals per sota del llindar de risc de pobresa.

La suma dels tres costos no finançats amb el nou IRPF mostra les necessitats finals a finançar més enllà de l'IRPF. Òbviament aquestes necessitats també s'haurien pogut cobrir amb una major tarifa de l'IRPF, però hauríem superat tipus mitjans per sobre del 50% i penalitzant més les activitats laborals i empresarials.

---

43 Malgrat que en aquest escenari 4 la quantitat d'RB fa referència al llindar de risc de pobresa severa, la clàusula d'eliminació de la pobresa es calcula en funció del llindar de risc de pobresa.

44 Tanmateix, cal tenir present també ara, allò indicat sobre els índex de Gini a la nota 42.

Les necessitats finals segons el Quadre 6 anterior oscil·len entre 116.840 milions d'euros i 418.565 milions d'euros, segons l'escenari, equivalent a entre el 0,84% i el 3% del PIB de la UE-26.

Com finançar aquestes necessitats?⁴⁵ En primer lloc, cal considerar alguns elements exposats en diferents estudis dels autors Arcarons, Raventós i Torrens sobre alguns estalvis que sorgeixen en el moment d'establir l'RB,⁴⁶ així considerem que la població presidiària de cada estat no rebrà l'RB. La justificació és que les seves necessitats bàsiques ja són cobertes pel sistema penitenciari, deixant al marge altres consideracions al respecte que es puguin fer sobre la població penitenciària. Aplicant cada modalitat d'RB per adult de cada estat al total de la població presidiària –490.337 presos– amb dades d'EUROSTAT del 2019⁴⁷ ens donen uns estalvis d'entre 3.150 i 4.489 milions d'euros anuals.

En segon lloc, i seguint considerant els treballs esmentats,⁴⁸ exposem que hi ha un estalvi del 50% de les despeses administratives de protecció social segons l'estadística de despesa sectorialitzada European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS), amb dades també d'EUROSTAT del 2019⁴⁹ i que ens donaria un estalvi de 59.904 milions d'euros anuals.

Descomptant de les necessitats calculades inicialment d'aquests dos estalvis, s'obtenen els següents imports finals a cobrir.

---

45 Altres estalvis considerats també a ARCARONS, RAVENTÓS; TORRENS, *Renta básica incondicional. Una propuesta de financiación racional y justa*, com els acords per finançar el personal de l'Església Catòlica o del personal que no treballa però cobra per estar en situació de disponibilitat –com el personal militar o policial en la reserva– no han estat considerats, perquè cada estat té característiques específiques que necessitarien d'un estudi ad-hoc.

46 ARCARONS, RAVENTÓS, TORRENS, *Renta básica incondicional. Una propuesta de financiación racional y justa*.

47 EUROSTAT publica les estadístiques dels reclusos per edat i sexe i també el nombre i taxa per al sexe i els grups d'edat corresponents. La informació pot consultar-se al següent enllaç: <www.ec.europa.eu/eurostat>.

48 *Ibíd.*

49 EUROSTAT publica aquestes dades de despesa, que representen les despeses totals per gestió i administració. La informació pot consultar-se al següent enllaç: <www.ec.europa.eu/eurostat>.

Quadre 7. Necessitats de finançament

Concepte (milions d'euros)	Escenari			
	1	2	3	4
Necessitat de finançament extern després de l'IRPF ex-post	-378.646,90	-418.564,90	-306.433,00	-116.839,90
% s/PIB	-2,71%	-3,00%	-2,19%	-0,84%
Estalvi en presos	4.725,60	4.489,30	4.489,30	3.150,40
Estalvi en despeses administratives	59.814,40	59.814,40	59.814,40	59.814,40
Pendent de finançar	-314.106,90	-354.261,10	-242.129,30	-53.875,10
% s/PIB	-2,25%	-2,54%	-1,73%	-0,39%

Font: EUROSTAT i elaboració pròpia.

I es torna a plantejar novament la pregunta: com cobrir aquestes necessitats finals després dels estalvis addicionals? Plantegem dues fonts fiscals de finançament addicionals a l'IRPF estimat anteriorment, com anunciàvem al principi d'aquest informe:

- Impostos indirectes ambientals que graven consums considerats contaminants directament o indirectament.
- Impost directe sobre la riquesa financera i no financera neta de les llars, que substitueix l'IR recollit per l'*EU-SILC*.

Les dues fonts es justifiquen plenament per la seva vigència perquè ataquen dos dels problemes més greus del model socioeconòmic actual als països desenvolupats, com són la necessitat de gravar les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) i la creixent concentració de la riquesa en els estrats més rics de la població i que la resta d'impostos directes existents –IRPF, impostos sobre la propietats o impostos sobre les herències entre els més importants– no són capaços de frenar.

La imposició ambiental és un impost pigouvià –serveix per reduir-ne el consum i afavorir consums substituïts més favorables al medi ambient– i la imposició sobre la riquesa és un impost redistributiu que mira de capturar els increments patrimonials, protegits de la resta del sistema impositiu, com els guanys implícits que només es paguen habitualment, quan es fan transaccions de compra-venda dels mateixos i afloren els guanys.⁵⁰

50 La base de dades utilitzada per estimar els impostos pagats *ex-ante* és la d'EUROSTAT –Main national accounts tax aggregates

Quadre 8. Recaptació d'impostos per emissions de CO₂. UE-26, 2020

Estat membre	Recaptació E,P,R,S,T (milions d'euros)	Emissions (milions Tm CO ₂ equivalent)	Tm CO ₂ per habitant	Recaptació euro / Tm CO ₂
Alemanya	61.119,00	702,6	8,52	86,99
Àustria	9.058,30	72,36	8,25	125,18
Bèlgica	12.627,60	104,41	9,03	120,94
Bulgària	1.839,10	43,31	6,2	42,46
Croàcia	1.921,60	19,12	4,62	100,51
Dinamarca	10.221,30	31,12	5,39	328,46
Eslovàquia	2.246,00	35,99	6,6	62,41
Eslovènia	1.614,80	15,37	7,38	105,1
Estat espanyol	22.018,00	259,31	5,58	84,91
Estònia	889,6	18,5	14,19	48,08
Finlàndia	6.730,00	43,41	7,81	155,02
França	56.327,00	314,74	4,81	178,97
Grècia	7.086,00	65,57	5,89	108,07
Hongria	3.307,90	53,18	5,51	62,2
Irlanda	5.027,50	36,55	7,54	137,56
Itàlia	58.304,00	331,56	5,6	175,85
Luxemburg	1.094,40	9,74	16,31	112,36
Letònia	899,7	8,38	4,38	107,37
Malta	345,7	1,04	2,41	331,23
Països Baixos	27.570,00	156,41	9,13	176,26
Polònia	13.545,50	317,65	8,35	42,64
Portugal	5.418,10	48,47	4,73	111,78
Romania	4.731,70	78,63	4,04	60,18
Suècia	9.779,30	44,75	4,45	218,54
Txèquia	4.594,90	105,69	9,94	43,47
Xipre	583,7	7,41	6,19	78,74
UE-26	328.900,60	2.925,30	6,6	112,43

Font: EUROSTAT, EDGAR-JRC i elaboració pròpia.

(gov_10a_taxag)— que informa impost per impost i estat per estat de la recaptació anual —en la nostra estimació, la del 2019. En aquesta base de dades els impostos es classifiquen per funció econòmica —sobre la renda, el capital, el treball o el consum— i per tipologia —alcohol, tabac, transport, energia, contaminació i recursos i propietats. Com a impostos ambientals hem fet una extracció de cada estat país dels que corresponen a les tipologies T —transport—, E —energia— i P/RS —contaminació i recursos. I com a impostos sobre la riquesa hem fet una extracció dels que la seva funció econòmica era KS —impostos sobre l'estoc de riquesa— però descomptant els impostos ambientals afectats per la mateixa funció —per a no comptar dues vegades. KS inclou impostos sobre la riquesa, sobre les herències, les transaccions d'actius...

Quina és la base imposable sobre la qual aplicar les dues imposicions? Per als impostos ambientals ho simplificarem en les emissions de GEH –estimades en Tm de CO₂ equivalents.⁵¹

Amb les dades d'imposició ambiental de cada país hem calculat la recaptació anual d'impostos ambientals per emissions de CO₂ i estimem que la recaptació està entre 42 i 331 euros per Tm de CO₂ emesa. Veiem per exemple que Dinamarca és l'Estat on es paga més, segons el Quadre 8.

Per als impostos sobre la riquesa hem fet un exercici similar. En aquest cas la base imposable serà l'estimació de riquesa del 2% de la població més rica –el percentil-98.^{52, 53} Hem fet dos sistemes de càlcul de la possible base imposable sobre la riquesa. En el primer model amb les dades d'imposició al capital de cada país hem calculat quant paguen d'aquests tipus d'impostos –descomptats els ambientals–, tal com es recull al Quadre 9.

---

51 Estimades segons la base de dades EDGAR del Join Research Center de la Comissió Europea que estima anualment les emissions mundials estat per estat. Les dades EDGAR deixen a banda les emissions de vols i navegació internacional originades o rebudes als estats i les comptabilitzen com dos estats –és una font de finançament que no hem tingut en compte, però que es podria afegir amb algun càlcul sobre passatgers i volums de mercaderies d'aeroports i ports. Per a més informació: <www.edgar.jrc.ec.europa.eu>.

52 Utilitzant la base de dades World Inequality Database (WID) del World Inequality Lab que també estima any a any la riquesa de les llars i entitats sense ànim de lucre estat per estat. Per al càlcul de la riquesa total es multiplica el valor de la variable *ahweal992i* –riquesa mitjana per adult– per la variable *npopul992i* –població adulta– per al total de la població –indicador *p0p100* d'ambdues variables– per a cada estat. Per a més informació: <www.wid.world>.

53 En el cas de la majoria de països de la zona euro la WID utilitza com a referència les dades de les enquestes financeres de les famílies (The Household Finance and Consumption Survey) que fan els bancs centrals de la zona euro i recull el Banc Central Europeu, i després actualitza les dades amb models econòmics. Per a més informació: <www.ecb.europa.eu>.

Quadre 9: Recaptació per riquesa i imposició implícita. UE-26, 2020

Estat membre	Recaptació per riquesa KS-(E,P/RS,T) (milions d'euros)	Riquesa Neta Total (milions d'euros)	% Imposició implícita s/ riquesa
Alemanya	43.802,0	11.515.518,9	0,38
Àustria	3.916,1	1.360.144,2	0,29
Bèlgica	19.044,2	2.110.711,7	0,90
Bulgària	448,7	143.921,8	0,31
Croàcia	636,6	129.614,9	0,49
Dinamarca	8.939,0	1.181.407,7	0,76
Eslovàquia	698,2	236.366,2	0,30
Eslovènia	490,9	119.865,0	0,41
Estat espanyol	38.155,0	6.500.243,9	0,59
Estònia	121,4	76.019,3	0,16
Finlàndia	3.748,0	658.064,2	0,57
França	85.846,0	12.364.408,9	0,69
Grècia	6.814,0	476.334,2	1,43
Hongria	2.152,1	514.063,6	0,42
Irlanda	4.190,2	825.159,9	0,51
Itàlia	71.380,0	8.830.889,7	0,81
Luxemburg	45,0	109.039,9	0,04
Letònia	319,0	91.228,1	0,35
Malta	194,8	31.113,8	0,63
Països Baixos	13.412,0	3.466.960,2	0,39
Polònia	9.327,3	854.920,3	1,09
Portugal	5.240,2	1.077.007,9	0,49
Romania	1.701,9	588.981,8	0,29
Suècia	5.475,3	1.698.281,2	0,32
Txèquia	1.333,8	539.570,1	0,25
Xipre	280,0	61.588,2	0,45
UE-26	327.711,5	55.561.425,5	0,59

Font: EUROSTAT, WID i elaboració pròpia.

El segon mètode de càlcul estima la base imposable com l'escreix de l'increment de riquesa del 2% més ric de la població –el percentil 98– en el període 2010-2019 per sobre de quota del 2010, amb les dades de la WID. És a dir, quina quantitat de diners s'hauria de detreure de la riquesa del percentil-98 perquè la seva quota de riquesa sobre el total de les llars de cada país –p98 / p0p100– sigui la mateixa, com a màxim, el 2019 que la que tenien el 2010. Els resultats els trobem al Quadre 10.

Quadre 10: Riquesa del 2% més ric. UE-26, 2010-2019

Estat membre	Riquesa p98 2010 (milions d'euros)	% p98 s/total 2010	Riquesa p98 2019 (milions d'euros)	% p98 s/total 2019	% Variació quota p98 2010-2019
Alemanya	2.976.337,8	34,7	4.090.530,4	35,5	0,86
Àustria	355.037,8	32,3	495.162,9	36,4	4,09
Bèlgica	469.452,9	26,0	507.488,4	24,0	-1,90
Bulgària	42.365,7	30,4	47.148,2	32,8	2,38
Croàcia	28.969,2	29,7	38.384,8	29,6	-0,10
Dinamarca	233.074,0	26,4	315.141,6	26,7	0,23
Eslovàquia	35.727,0	18,8	57.574,6	24,4	5,59
Eslovènia	22.010,6	18,4	36.593,0	30,5	12,16
Estat espanyol	143.445,1	25,9	168.044,7	25,5	-0,39
Estònia	18.624,6	39,4	31.865,4	41,9	2,53
Finlàndia	3.334.270,2	31,9	4.110.755,4	33,3	1,40
França	116.185,1	21,7	150.249,7	31,5	9,84
Grècia	1.992.051,7	30,2	2.075.522,6	31,9	1,78
Hongria	131.346,2	33,2	216.820,5	42,2	8,96
Irlanda	231.483,1	34,5	273.756,7	33,2	-1,33
Itàlia	2.866.972,1	29,5	2.620.507,1	29,7	0,22
Luxemburg	17050,7	34,8	38.382,3	35,2	0,42
Letònia	21.757,3	36,6	32.732,1	35,9	-0,70
Malta	4.507,3	20,3	9.173,3	29,5	9,20
Holanda	595.298,3	23,7	778.870,9	22,5	-1,26
Polònia	180.606,2	32,5	321.968,0	37,7	5,17
Portugal	306.730,1	31,4	361.098,2	33,5	2,13
Romania	131.057,6	31,8	185.315,4	31,5	-0,34
Suècia	370.320,4	35,1	570.403,6	33,6	-1,49
Txèquia	128.000,3	30,6	178.367,2	33,1	2,45
Xipre	15.637,5	27,7	25.746,7	41,8	14,14
UE-26	14.768.318,7	30,7	17.737.603,5	31,9	1,19

Font: WID i elaboració pròpia.

Quin és el potencial recaptatori sobre les bases imposables estimades? Per a la imposició ambiental, tenint en compte que les emissions de GEH estan molt directament relacionades amb el consum de combustibles fòssils sotmesos a preus mundials, proposem que es produeixi una convergència de tipus impositius d'euros cobrats per Tm de CO₂ emeses cap als valors més alts ja existents entre els estats de la UE-26. Segons les nostres estimacions el valor més alt el té Malta, seguit per molt a prop pels Països Baixos. Un segon càlcul seria utilitzar un valor objectiu més baix, estimat com la mitjana simple entre el valor màxim i la mitjana de la UE-26. D'aquesta manera, els estats amb valors impositius de partida per sobre d'aquest valor estimat no pagarien cap impost addicional, tal com es mostra al Quadre 11.

Quadre 11. Potencial recaptatori de l'impost sobre CO₂. UE-26, 2020

Estat membre	Recaptació E,P/ RS,T (milions d'euros)	Emissions (milions Tm CO ₂ equivalent)	Tm CO ₂ per habitant	Recaptació euro / Tm CO ₂	Diferència respecte valor màxim recaptat	Potencial recaptatori màxim (milions d'euros)
Alemanya	61.119,0	702,60	8,52	86,99	244,24	171.606,3
Àustria	9.058,3	72,36	8,25	125,18	206,06	14.910,9
Bèlgica	12.627,6	104,41	9,03	120,94	210,30	21.958,2
Bulgària	1.839,1	43,31	6,20	42,46	288,77	12.508,0
Croàcia	1.921,6	19,12	4,62	100,51	230,73	4.411,3
Dinamarca	10.221,3	31,12	5,39	328,46	2,77	86,2
Eslovàquia	2.246,0	35,99	6,60	62,41	268,82	9.673,5
Eslovènia	1.614,8	15,37	7,38	105,10	226,14	3.474,7
Estat espanyol	22.018,0	259,31	5,58	84,91	246,32	63.874,5
Estònia	889,6	18,50	14,19	48,08	283,16	5.239,3
Finlàndia	6.730,0	43,41	7,81	155,02	176,22	7.650,5
França	56.327,0	314,74	4,81	178,97	152,27	47.924,3
Grècia	7.086,0	65,57	5,89	108,07	223,16	14.632,5
Hongria	3.307,9	53,18	5,51	62,20	269,04	14.308,0
Irlanda	5.027,5	36,55	7,54	137,56	193,68	7.078,4
Itàlia	58.304,0	331,56	5,60	175,85	155,39	51.521,1
Luxemburg	1.094,4	9,74	16,31	112,36	218,88	2.131,8
Letònia	899,7	8,38	4,38	107,37	223,86	1.875,8
Malta	345,7	1,04	2,41	331,23	0,00	0,0
Països Baixos	27.570,0	156,41	9,13	176,26	154,97	24.240,0
Polònia	13.545,5	317,65	8,35	42,64	288,59	91.672,6
Portugal	5.418,1	48,47	4,73	111,78	219,46	10.637,5
Romania	4.731,7	78,63	4,04	60,18	271,06	21.313,7
Suècia	9.779,3	44,75	4,45	218,54	112,70	5.043,0
Txèquia	4.594,9	105,69	9,94	43,47	287,76	30.414,4
Xipre	583,7	7,41	6,19	78,74	252,50	1.871,8
Total UE-26	328.900,6	2.925,3	6,64	112,43		640.058,4

Valor màxim

331,23 €

Mitjana entre valor màxim i mitjana U-E26

21,83 €

Font: EUROSTAT, WID i elaboració pròpia.

Quadre 11 (cont.). Potencial recaptatori de l'impost sobre CO₂. UE-26, 2020

Estat membre	Diferència respecte mitjana entre màxim i mitjana UE-26	% s/PIB	Potencial recaptatori mitjana entre màxim i mitjana UE-26 (milions d'euros)	% Recaptació € / Tm CO ₂
Alemanya	134,8	4,94	94.741,5	2,73
Àustria	96,7	3,75	6.994,3	1,76
Bèlgica	100,9	4,59	10.535,2	2,20
Bulgària	179,4	20,32	7.769,4	12,62
Croàcia	121,3	7,94	2.319,7	4,17
Dinamarca	0,0	0,03	0,0	0,00
Eslovàquia	159,4	10,29	5.736,7	6,10
Eslovènia	116,7	7,18	1.793,7	3,71
Estat espanyol	136,9	5,13	35.505,8	2,85
Estònia	173,8	18,89	3.215,0	11,59
Finlàndia	66,8	3,19	2.900,9	1,21
França	42,9	1,97	13.492,1	0,55
Grècia	113,8	7,98	7.459,3	4,07
Hongria	159,6	9,79	8.489,8	5,81
Irlanda	84,3	1,98	3.080,1	0,86
Itàlia	46,0	2,87	15.247,9	0,85
Luxemburg	109,5	3,40	1.066,3	1,70
Letònia	114,5	6,12	959,1	3,13
Malta	0,0	0,00	0,0	0,00
Països Baixos	45,6	2,98	7.128,1	0,88
Polònia	179,2	17,18	56.921,0	10,67
Portugal	110,1	4,96	5.334,6	2,49
Romania	161,7	9,55	12.711,4	5,70
Suècia	3,3	1,06	1475	0,03
Txèquia	178,4	13,48	18.851,5	8,36
Xipre	143,1	8,13	1.060,8	4,61
Total UE-26		4,58	323.461,6	2,32

Font: EUROSTAT, WID i elaboració pròpia.

Resumint, convergint la imposició ambiental per Tm CO₂ emesa a valors màxims o en la banda alta dels països de la UE-26 obtindriem entre 323.000 i 640.000 milions d'euros de recaptació potencial, amb impactes fins el 20% del PIB, però amb els grans estats entre el 2 i el 5%. I fins i tot la xifra més baixa cobriria gairebé la totalitat de les necessitats de finançament de l'RB no coberta per la reforma de l'IRPF i els estalvis addicionals –Quadre 7.

Per a calcular el potencial recaptatori de la imposició sobre la riquesa utilitzarem les dues bases imposables que hem calculat anteriorment.

En primer lloc, fent servir la imposició implícita sobre el capital, podem fer un exercici similar al de la imposició ambiental, i proposem que es produeixi una convergència de tipus impositius sobre la riquesa total cap al valor més alt ja existent entre els Estats de la UE-26. Segons les nostres estimacions el valor més alt el té Grècia, amb un 1,43% sobre la riquesa neta total. El segon càlcul seria utilitzar un valor objectiu més baix, estimat com la mitjana simple entre el valor màxim i la mitjana de la UE-26. I, per tant, els estats amb valors impositius de partida per sobre d'aquest valor estimat –1,01%– no pagarien cap impost addicional. El potencial recaptatori es mostra en el Quadre 12.

Quadre 12: Potencial recaptatori de l'impost sobre la riquesa. UE-26, 2020

Estat membre	Recaptació per riquesa KS-(E,P/RS,T) (milions d'euros)	Riquesa Neta Total (milions d'euros)	% Imposició implícita s/ riquesa	% Diferència respecte valor màxim	Potencial recaptatori màxim (milions d'euros)	% s/ PIB
Alemanya	43.802,0	11.515.518,9	0,38	1,05	120.928,4	3,48
Àustria	3.916,1	1.360.144,2	0,29	1,14	15.540,9	3,91
Bèlgica	19.044,2	2.110.711,7	0,90	0,53	11.149,7	2,33
Bulgària	448,7	143.921,8	0,31	1,12	1.610,1	2,62
Croàcia	636,6	129.614,9	0,49	0,94	1.217,6	2,19
Dinamarca	8.939,0	1.181.407,7	0,76	0,67	7.961,1	2,57
Eslovàquia	698,2	236.366,2	0,30	1,14	2.683,1	2,85
Eslovènia	490,9	119.865,0	0,41	1,02	1.223,8	2,53
Estat espanyol	38.155,0	6.500.243,9	0,59	0,84	54.831,5	4,41
Estònia	121,4	76.019,3	0,16	1,27	966,1	3,48
Finlàndia	3.748,0	658.064,2	0,57	0,86	5.665,7	2,36
França	85.846,0	12.364.408,9	0,69	0,74	91.027,9	3,73
Grècia	6.814,0	476.334,2	1,43	0,00	0,0	0,00
Hongria	2.152,1	514.063,6	0,42	1,01	5.201,6	3,56
Irlanda	4.190,2	825.159,9	0,51	0,92	7.613,8	2,13
Itàlia	71.380,0	8.830.889,7	0,81	0,62	54.946,6	3,06
Letònia	319,0	91.228,1	0,35	1,08	986,0	3,22
Luxemburg	45,0	109.039,9	0,04	1,39	1.514,8	2,42
Malta	194,8	31.113,8	0,63	0,80	250,3	1,78
Països Baixos	13.412,0	3.466.960,2	0,39	1,04	36.183,2	4,45
Polònia	9.327,3	854.920,3	1,09	0,34	2.902,4	0,54
Portugal	5.240,2	1.077.007,9	0,49	0,94	10.166,5	4,74
Romania	1.701,9	588.981,8	0,29	1,14	6.723,5	3,01
Suècia	5.475,3	1.698.281,2	0,32	1,11	18.818,8	3,95
Txèquia	1.333,8	539.570,1	0,25	1,18	6.384,8	2,83
Xipre	280,0	61.588,2	0,45	0,98	601,0	2,61
TOTAL UE26	327.711,5	55.561.425,5	0,59		467.099,2	3,34
Valor màxim			1,43			
Mitjana entre valor màxim i mitjana U-E26			1,01			

Font: EUROSTAT, WID i elaboració pròpia.

Quadre 12 (cont.): Potencial recaptatori sobre la riquesa. UE-26, 2020

Estat membre	% Diferència respecte mitjana entre màxim i mitjana UE-26	Potencial recaptatori mitjana entre màxim i mitjana UE-26 (milions d'euros)	% s/PIB	PIB
Alemanya	0,63	72.523,5	1,26	3.473.260,0
Àustria	0,72	9.823,6	0,99	397.518,5
Bèlgica	0,11	2.277,4	3,98	478.238,9
Bulgària	0,70	1.005,2	0,73	61.558,0
Croàcia	0,52	672,7	1,15	55.571,4
Dinamarca	0,25	2.995,2	2,89	309.526,4
Eslovàquia	0,71	1.689,5	0,74	94.048,0
Eslovènia	0,60	719,9	1,01	48.396,7
Estat espanyol	0,42	27.508,1	3,07	1.244.375,0
Estònia	0,85	646,5	0,44	27.732,3
Finlàndia	0,44	2.899,5	1,56	239.858,0
França	0,32	39.054,7	3,52	2.437.635,0
Grècia	0,00	0,0	3,72	183.250,4
Hongria	0,59	3.040,8	1,47	146.113,2
Irlanda	0,50	4.145,3	1,17	356.704,6
Itàlia	0,20	17.826,4	3,97	1.796.633,8
Letònia	0,66	602,5	1,04	30.647,2
Luxemburg	0,97	1.056,5	0,07	62.704,2
Malta	0,38	119,5	1,39	14.047,1
Països Baixos	0,62	21.610,0	1,65	813.055,0
Polònia	0,00	0,0	1,75	533.599,9
Portugal	0,52	5.639,3	2,44	214.374,6
Romania	0,72	4.247,8	0,76	223.162,5
Suècia	0,69	11.680,2	1,15	476.869,5
Txèquia	0,76	4.116,7	0,59	225.613,5
Xipre	0,56	342,1	1,22	23.009,9
TOTAL UE26		236.243,1	2,35	13.967.503,6

Font: EUROSTAT, WID i elaboració pròpia.

Obtenim, per tant, un potencial recaptatori entre 236.000 i 467.000 milions d'euros, essent la xifra més baixa capaç de finançar per si sola els escenaris 3 i 4 i l'alta tots els escenaris.

El segon mètode és eliminar el creixement de la quota de participació del 2% més ric –p98– en el total de la riquesa neta en el període 2010-2019 i mantenir-lo en el valor inicial o el que ja tenia –si ja estava per sota. Dos variants addicionals serien estimar un impost de manera que el 2% més ric fos el menor valor de tots els estats o que fos la mitjana simple entre el valor mínim i la mitjana de la UE-26.

En el primer càlcul suposem que el creixement de la quota a eliminar s'ha fet de manera igual durant els nou anys del període 2010-2019, i per tant estimem el total del creixement a eliminar i el dividim per nou.

Caldria establir un impost de 990.000 milions d'euros –110.000 milions anuals en el període perquè la quota de riquesa en mans del 2% més ric no creixés. Cal notar que no es tracta d'una transferència de riquesa del 2% cap a la riquesa de la resta, sinó cap a finançar l'RB –o sigui la riquesa del 98% més pobre es considera que no creix. L'impost mitjà sobre la riquesa del 2% més ric total seria del 0,62% amb un màxim del 14,1% a Xipre –un paradís fiscal–, tal com es mostra al Quadre 13.

Quadre 13: Potencial recaptatori sobre el percentil-98 de riquesa (Variant 1)

Estat membre	Riquesa neta p98 2010 (milions d'euros)	% p98 / tot 2010	Riquesa neta p98 2019 (milions d'euros)	% p98 / tot 2019	Diferència p98 2010-2019 (milions d'euros)	% Variació p98 2010-2019
Alemanya	2.976.337,8	34,66	4.090.530,4	35,52	1.114.192,6	0,86
Austria	355.037,8	32,32	495.162,9	36,41	140.125,0	4,09
Bèlgica	469.452,9	25,95	507.488,4	24,04	38.035,5	-1,90
Bulgària	42.365,7	30,38	47.148,2	32,76	4.782,5	2,38
Croàcia	28.969,2	29,71	38.384,8	29,61	9.415,7	-0,10
Dinamarca	233.074,0	26,44	315.141,6	26,68	82.067,6	0,23
Eslovàquia	35.727,0	18,76	57.574,6	24,36	21.847,6	5,59
Eslovènia	22.010,6	18,37	36.593,0	30,53	14.582,4	12,16
Estat espanyol	1.992.051,7	30,15	2.075.522,6	31,93	83.470,9	1,78
Estònia	18.624,6	39,39	31.865,4	41,92	13.240,8	2,53
Finlàndia	143.445,1	25,92	168.044,7	25,54	24.599,6	-0,39
França	3.334.270,2	31,85	4.110.755,4	33,25	776.485,2	1,40
Grècia	116.185,1	21,71	150.249,7	31,54	34.064,5	9,84
Hongria	131.346,2	33,21	216.820,5	42,18	85.474,3	8,96
Irlanda	231.483,1	34,51	273.756,7	33,18	42.273,6	-1,33
Itàlia	2.866.972,1	29,45	2.620.507,1	29,67	-246.464,9	0,22
Letònia	21.757,3	36,58	32.732,1	35,88	10.974,8	-0,70
Luxemburg	17.050,7	34,78	38.382,3	35,20	21.331,6	0,42
Malta	4.507,3	20,29	9.173,3	29,48	4.666,0	9,20
Països Baixos	595.298,3	23,73	778.870,9	31,92	183.572,6	-1,26
Polònia	180.606,2	32,49	321.968,0	37,66	141.361,8	5,17
Portugal	306.730,1	31,39	361.098,2	33,53	54.368,1	2,13
Romania	131.057,6	31,81	185.315,4	31,46	54.257,8	-0,34
Suècia	370.320,4	35,08	570.403,6	33,59	200.083,2	-1,49
Txèquia	128.000,3	30,61	178.367,2	33,06	50.366,9	2,45
Xipre	15.637,5	27,67	25.746,7	41,80	10.109,1	14,14
Total UE26	14.768.318,7	30,73	17.737.603,5	31,92	2.969.284,8	1,19

Font: WID i elaboració pròpia.

Quadre 13 (cont.): Potencial recaptatori sobre el percentil-98 de riquesa (Variant 1)

Estat membre	Impost mantenir p98 com quota s/total 2010 només si p98 2019 > p98 2010 (milions d'euros)	Impost anual (milions d'euros)	% Impost s / p98 2019
Alemanya	151.378,7	16.819,9	0,41
Austria	82.157,4	9.128,6	1,84
Bèlgica	0,0	0,0	0,00
Bulgària	4.918,1	546,5	1,16
Croàcia	0,0	0,0	0,00
Dinamarca	3.732,5	414,7	0,13
Eslovàquia	16.277,6	1.808,6	3,14
Eslovènia	17.850,7	1.983,4	5,42
Estat espanyol	165.833,5	18.425,9	0,89
Estònia	3.174,6	352,7	1,11
Finlàndia	0,0	0,0	0,00
França	253.887,6	28.209,7	0,69
Grècia	59.840,6	6.649,0	4,43
Hongria	68.994,5	7.666,1	3,54
Irlanda	0,0	0,0	0,00
Itàlia	28.098,3	3.122,0	0,12
Letònia	0,0	0,0	0,00
Luxemburg	704,2	78,2	0,20
Malta	3.589,2	398,8	4,35
Països Baixos	0,0	0,0	0,00
Polònia	65.427,4	7.269,7	2,26
Portugal	33.499,9	3.722,2	1,03
Romania	0,0	0,0	0,00
Suècia	0,0	0,0	0,00
Txèquia	19.021,0	2.113,4	1,18
Xipre	12.038,0	1.337,6	5,20
Total UE26	990.423,8	110.047,1	0,62

Font: WID i elaboració pròpia.

Les dues variants addicionals ens donen resultats similars, entre 98.000 i 172.000 milions d'euros, suposant que els estats convergeixen en nou anys, però amb un impacte més repartit, amb una imposició màxima del 2,05% a Hongria, tal com es mostra al Quadre 14.

Amb aquests potencials recaptatoris, podem definir diverses propostes de combinacions d'imposició ambiental i sobre el capital que cobreixen les necessitats de finançament de l'RB.

A tall d'exemple proposem dues propostes amb menor –3% del total de les necessitats– o major –50%– pes dels impostos ambientals i la resta d'imposició sobre el capital; i un tercer amb la imposició de capital que elimina el creixement de la quota del 2% més ric en el període 2010-2019 i la resta es cobreix amb imposició ambiental. Tot recordant, com hem dit abans, que els impostos ambientals són menys progressius –en general afecten a tothom– que la imposició del capital sobre el 2% més ric –per exemple, amb dades de l'enquesta financera de les famílies del Banc d'Espanya, el 76% de les llars del 2% més ric estan a la vegada entre el 20% de més renda. El Quadre 15 resumeix els resultats d'aquesta secció i les tres propostes assenyalades.

Quadre 14: Potencial recaptatori sobre el percentil-98 de riquesa (Variant 2)

Estat membre	Riquesa neta p98 2019 (milions d'euros)	% p98 /tot	% Diferència valor mínim	Potencial recaptatori mínim (milions d'euros)	Potencial anual 9 anys (milions d'euros)	Impost s/ p98 2019
Alemanya	4.090.530,4	35,52	11,8	482.524,5	53.613,8	1,31
Austria	495.162,9	36,41	12,7	62.783,8	6.976,0	1,41
Bèlgica	507.488,4	24,04	0,3	1.612,4	179,2	0,04
Bulgària	47.148,2	32,76	9,0	4.259,3	473,3	1,00
Croàcia	38.384,8	29,61	5,9	2.260,4	251,2	0,65
Dinamarca	315.141,6	26,68	2,9	9.294,6	1.032,7	0,33
Eslovàquia	57.574,6	24,36	0,6	364,1	40,5	0,07
Eslovènia	36.593,0	30,53	6,8	2.489,3	276,6	0,76
Estat espanyol	2.075.522,6	31,93	8,2	170.279,2	18.919,9	0,91
Estònia	31.865,4	41,92	18,2	5.796,9	644,1	2,02
Finlàndia	168.044,7	25,54	1,8	3.042,4	338,0	0,20
França	4.110.755,4	33,25	9,5	391.381,7	43.486,9	1,06
Grècia	150.249,7	31,54	7,8	11.745,2	1.305,0	0,87
Hongria	216.820,5	42,18	18,5	40.007,7	4.445,3	2,05
Irlanda	273.756,7	33,18	9,5	25.871,2	2.874,6	1,05
Itàlia	2.620.507,1	29,67	5,9	155.882,7	17.320,3	0,66
Letònia	32.732,1	35,88	12,2	3.978,1	442,0	1,35
Luxemburg	38.382,3	35,20	11,5	4.404,2	489,4	1,27
Malta	9.173,3	29,48	5,8	528,1	58,7	0,64
Holanda	778.870,9	23,73	0,0	0,0	0,0	0,00
Polònia	321.968,0	37,66	13,9	44.865,7	4.985,1	1,55
Portugal	361.098,2	33,53	9,8	35.395,4	3.932,8	1,09
Romania	185.315,4	31,46	7,7	14.339,6	1.593,3	0,86
Suècia	570.403,6	33,59	9,9	56.249,5	6.249,9	1,10
Txèquia	178.367,2	33,06	9,3	16.644,4	1.849,4	1,04
Xipre	25.746,7	41,80	18,1	4.654,7	517,2	2,01
Total UE-26	17.737.603,5	31,92		1.068.130,5	118.681,2	0,67

Valor mínim 23,73

Mitjana valor mínim i mitjana UE-26 27,83

Font: EUROSTAT, WID i elaboració pròpia.

Quadre 14 (cont.): Potencial recaptatori sobre el percentil-98 de riquesa (Variant 2)

Estat membre	% Diferència mitjana mínim i mitjana UE-26	Potencial recaptatori mitjana mínim i mitjana UE-26	Potencial anual 9 anys (milions d'euros)	% Impost s/ p98 2019
Alemanya	7,70	314.842,3	34.982,5	0,86
Austria	8,58	42.485,7	4.720,6	0,95
Bèlgica	0,00	0,0	0,0	0,00
Bulgària	4,93	2.326,6	258,5	0,55
Croàcia	1,79	686,9	76,3	0,20
Dinamarca	0,00	0,0	0,0	0,00
Eslovàquia	0,00	0,0	0,0	0,00
Eslovènia	2,70	989,3	109,9	0,30
Estat espanyol	4,10	85.197,7	9.466,4	0,46
Estònia	14,09	4.490,6	499,0	1,57
Finlàndia	0,00	0,0	0,0	0,00
França	5,42	222.870,5	24.763,4	0,60
Grècia	3,72	5.586,1	620,7	0,41
Hongria	14,35	31.119,7	3.457,7	1,59
Irlanda	5,35	14.649,2	1.627,7	0,59
Itàlia	1,85	48.460,8	5.384,5	0,21
Letònia	8,05	2.636,3	292,9	0,89
Luxemburg	7,38	2.830,8	314,5	0,82
Malta	1,66	152,1	16,9	0,18
Holanda	0,00	0,0	0,0	0,00
Polònia	9,84	31.667,3	3.518,6	1,09
Portugal	5,70	20.593,0	2.288,1	0,63
Romania	3,64	6.743,0	749,2	0,40
Suècia	5,76	32.867,1	3.651,9	0,64
Txèquia	5,23	9.332,6	1.037,0	0,58
Xipre	13,98	3.599,3	399,9	1,55
Total UE-26		569.284,4	63.253,8	0,36
Valor mínim	23,73			
Mitjana valor mínim i mitjana UE-26	27,83			

Font: EUROSTAT, WID i elaboració pròpia.

Quadre 15: Resum dels resultats sobre el potencial recaptatori

Concepte (milions d'euros)	Escenari 1	Escenari 2	Escenari 3	Escenari 4
Necessitat de finançament extern després del IRPF ex-post	-378.646,9	-418.564,9	-306.433,0	-116.839,9
% s/PIB	-2,71%	-3,00%	-2,19%	-0,84%
estalvi en presos	4.725,6	4.489,3	4.489,3	3.150,4
estalvi en despeses administratives	59.814,4	59.814,4	59.814,4	59.814,4
pendent de finançar	-314.106,9	-354.261,1	-242.129,3	-53.875,1
% s/PIB	-2,25%	-2,54%	-1,73%	-0,39%
s/riquesa total	-0,57%	-0,64%	-0,44%	-0,10%
s/p98	-1,77%	-2,00%	-1,37%	-0,30%
Capacitat recaptatòria potencial				
impostos ambientals a país més alt	640.058,4	640.058,4	640.058,4	640.058,4
impostos ambientals a mitjana entre més alt i mitjana	323.461,6	323.461,6	323.461,6	323.461,6
impostos capital no ambientals a màxims s/PIB	467.099,2	467.099,2	467.099,2	467.099,2
impostos capital no ambientals a mitjana entre més alt i mitjana s/PIB	236.243,1	236.243,1	236.243,1	236.243,1
impostos capital per mantenir quota riquesa del p98 en valors 2010	110.047,1	110.047,1	110.047,1	110.047,1
impostos capital per posar p98 a quota mínima dels països	172.295,0	172.295,0	172.295,0	172.295,0
impostos capital per posar p98 a quota mitjana entre mínima i mitjana	98.236,3	98.236,3	98.236,3	98.236,3
Proposta 1				
35% impostos ambientals	109.937,4	123.991,4	84.745,2	18.856,3
65% impostos capital	204.169,5	230.269,7	157.384,0	35.018,8
% impostos ambientals s/PIB	0,79%	0,89%	0,61%	0,14%
% impostos ambientals s/potencial (mitjana de més alt i mitjana)	33,99%	38,33%	26,20%	5,83%
% impostos capital s/p98	1,15%	1,30%	0,89%	0,20%
% impostos capital s/potencial (mitjana de més alt i mitjana)	86,42%	97,47%	66,62%	14,82%
Proposta 2				
50% impostos ambientals	157.053,5	177.130,6	121.064,6	26.937,6
50% impostos capital	157.053,5	177.130,6	121.064,6	26.937,6
% impostos ambientals s/PIB	1,12%	1,27%	0,87%	0,19%
% impostos ambientals s/potencial (mitjana de més alt i mitjana)	48,55%	54,76%	37,43%	8,33%
% impostos capital s/p98	0,89%	1,00%	0,68%	0,15%
% impostos capital s/potencial (mitjana de més alt i mitjana)	66,48%	74,98%	51,25%	11,40%
Proposta 3				
impostos capital per mantenir quota percentil-98 en valors 2010	110.047,1	110.047,1	110.047,1	53.875,1
resta impostos ambientals	204.059,9	244.214,0	132.082,2	0,0
% ambientals s/PIB	1,46%	1,75%	0,95%	0,00%
% impostos ambientals s/potencial (mitjana de més alt i mitjana)	34,02%	34,02%	34,02%	16,66%
% capital s/p98	0,62%	0,62%	0,62%	0,30%
% impostos capital s/potencial (mitjana de més alt i mitjana)	86,38%	103,37%	55,91%	0,00%
	PIB	13.967.503,6		
	Riquesa Total	55.561.425,5		
	p98	17.737.603,5		

Font: EUROSTAT, WID i elaboració pròpia.

Finalment, quina és la transferència de rics a pobres amb els quatre escenaris? Sense poder fer una estimació exacta del total de perdedors i guanyadors, ja que necessitariem les microdades de riquesa similars a les de la mostra *EU-SILC*, sí que podem estimar el cost total net en termes de percentatge del PIB del que pagaran de més els perdedors. Veiem-ho al Quadre 16.

Quadre 16: Transferències entre rics i pobres en els quatre escenaris. UE-26, 2020

Concepte (imports en milions d'euros)	Escenari 1	Escenari 2	Escenari 3	Escenari 4
PIB UE-26	13.967.503,6	13.967.503,6	13.967.503,6	13.967.503,6
IRPF ex-ante	1.406.112,1	1.406.112,1	1.406.112,1	1.406.112,1
Imposts Riquesa ex-ante	45.714,3	45.714,3	45.714,3	45.714,3
IRPF ex-post	3.184.933,0	3.185.786,8	3.199.823,3	3.248.779,2
increment IRPF pagat eliminant IR (IRPF ex-post- IRPF/IR ex-ante)	1.733.106,6	1.733.960,4	1.747.996,9	1.796.952,8
% increment s/PIB	12,41	12,41	12,51	12,87
pèrdues en la reforma del IRPF	441.616,0	435.440,8	474.608,3	565.835,8
% pèrdues reforma IRPF s/PIB	3,16	3,12	3,40	4,05
% pèrdues totals (IRPF+compensacions-estalvis addicionals) s/PIB	5,41	5,65	5,13	4,44

Font: EUROSTAT, WID i elaboració pròpia.

5

CONCLUSIONS

La investigació que ara concloem volia mostrar com es pot finançar una RB, és a dir, una assignació monetària incondicional a tota la població de la UE, a partir de tres impostos: sobre la renda, la riquesa i el CO₂. Volíem mostrar si era possible finançar una RB d'aquestes característiques:

- a) Individual, incondicional i universal.
- b) Que substitueix qualsevol altra prestació monetària que es percebi de l'estat, sempre que aquesta quantitat sigui inferior a l'RB; quan és superior, la part que la supera se seguirà percebent en les mateixes condicions.
- c) Que no està gravada per l'impost sobre la renda.
- d) D'una quantitat que haurà d'estar relacionada amb el llindar de risc a la pobresa.
- e) I que cap llar situada per sota del 20% més ric perdi respecte de la situació prèvia a la reforma que proposem, ni que cap llar pugui ser considerada pobra.

El finançament de l'RB que proposem en aquesta investigació s'aconsegueix fonamentalment amb una reforma de l'impost sobre la renda i amb la introducció d'un impost sobre la riquesa i un impost sobre el carboni o en termes generals una imposició ambiental. Així mateix, el finançament de l'RB, no detreu cap quantitat del que recapten actualment els estats de la UE a través del seu impost

sobre la renda, que se suposa que és l'impost base per a mantenir els pilars fonamentals de la seva inversió social: sanitat i educació.

Tot i que l'objectiu principal de la investigació era el finançament a partir dels tres impostos esmentats, també hem volgut ni que sigui breument exposar la nostra concepció de la justícia –republicana– i la nostra concepció dels impostos. Segons la llibertat republicana ningú pot ser lliure si no té l'existència material garantida. És a dir, que les persones pobres no són ni poden ser lliures. D'aquí la justificació normativa segons la qual una RB que permeti sortir a tota la població de la pobresa és una condició imprescindible per a la llibertat. Hem contemplat quatre escenaris diferents, amb quantitats diferents per tal de mostrar com és possible finançar una RB d'aquestes característiques que hem esmentat. I també hem volgut fer explícita la nostra convicció segons la qual els impostos –i com estan distribuïts entre les distintes parts de la població, la més rica i l'altra que és la majoria– són producte no de la tècnica sinó de la política. La tècnica impositiva pot ser i és cada cop més sofisticada, però no ens diu si els molt rics han de pagar un 90% de les seves fortunes o un 1%. O res, com a la Comunitat Autònoma de Madrid i altres que la volen seguir, totes governades per la dreta aplaudida per les patronals i les, és clar, grans fortunes. Optar per una o altra opció no és una qüestió tècnica, és política.

La investigació s'ha realitzat a partir de noves dades i no coneixem cap altra anterior que hagi especificat com finançar a la UE una RB a partir d'aquests tres impostos sobre la renda, la riquesa i el carboni. Per això, creiem que es tracta d'una investigació completament original. Evidentment, a partir de les mateixes dades disponibles s'haguessin pogut proposar altres tipus impositius sobre els tres impostos o sobre com aplicar-los, tant en l'estimació de la base imposable com en les possibles tarifacions. S'ha optat, tan discutible com qualsevol altra opció, pel que podríem dir tipus impositius molt moderats i amb efectes moderats, justificats o bé per la convergència entre imposicions a nivell europeu o bé per tallar la creixent acumulació de riquesa en els més rics. Donem per suposat que algunes persones consideraran que es tracta de tipus alts, i d'altres, en canvi, seran del parer contrari, que es tracta de tipus minsos. Altres opcions eren possibles. I no descartem més endavant oferir-ne d'altres en la continuació d'aquesta investigació, o estendre-la a altres nivells internacionals, tot avançant a una RB mundial per acabar amb les grans desigualtats que ataquen a la llibertat d'una gran majoria no rica.

Agraïments

Volem agrair a la Fundació Irla haver-nos proposat fer aquesta investigació, i a la Coppieters Foundation per haver-li també donat suport.

Per descomptat, també hem d'agrair a Eurostat: Unit A5 – Methodology; Innovation in official statistics de Microdata Access i al CIRCABC (Collaborative and Information Resources Centre for Administration, Businesses and Citizens), per haver-nos facilitat l'accés a les microdades de les *EU-SILC*, sense les quals aquesta investigació no hauria pogut efectuar-se. La col·laboració de Carles Viladiu, com la persona de contacte de la Universitat de Barcelona amb Eurostat, ha estat de gran ajuda pel que fa a tot el procés de petició de les microdades. També agraïm els aclariments a les dades de la WID de Clara Martínez-Toledano, coordinadora del World Inequality Lab així com la immensa tasca de recopilació de dades i la seva publicació en formats tractables que fa el conjunt del WIL.

6

BIBLIOGRAFIA

ARCARONS, Jordi (et. al) (2014): «Un modelo de financiación de la Renta Básica para el conjunto del Reino de España: sí, se puede y es racional» [en línea]. A *Sin permiso*, 2014. Disponible a: <www.sinpermiso.info>.

ARCARONS, Jord; RAVENTÓS, Daniel; TORRENS, Lluís. «La renda bàsica incondicional: una proposta racional per al segle XXI». A *Nota d'Economia*, núm. 103, 2016.

ARCARONS, Jord; RAVENTÓS, Daniel; TORRENS, Lluís (2017): «El esclavismo a tiempo parcial y la dignidad» [en línea]. A *Sin permiso*, 2017. Disponible a: <www.sinpermiso.info>.

ARCARONS, Jord; RAVENTÓS, Daniel; TORRENS, Lluís. *Renta básica incondicional. Una propuesta de financiación racional y justa*. Barcelona: Ediciones del Serbal, 2017.

ARCARONS, Jord; RAVENTÓS, Daniel; TORRENS, Lluís. «Modelos de financiación para una renta básica». A *Revista Internacional de Pensamiento Político*. Vol. 15, pàg. 23-36, 2020.

ARCARONS, Jord; RAVENTÓS, Daniel; TORRENS, Lluís. «Feasibility of Financing a Basic Income». A *Basic Income Studies*, núm. 9, 2014.

- BLACKSTONE, William. *Commentaries on the Laws of England*, Librell, capítol 1, 1769.. Disponible a: Yale Law School, <www.avalon.law.yale.edu>.
- BLAKELEY, Grace. «El mundo es de los multimillonarios» [en línia]. A *Jacobin*, 2022. Disponible a: <www.jacobin.com>.
- BOLLAIN, Julien; RAVENTÓS, Daniel. «La renta básica incondicional ante las limitaciones de las rentas mínimas». A *Lan Harremanak*, núm. 40, pàg. 90-114, 2018.
- CASASSAS, David; MARTÍNEZ-CAVA, Julio; RAVENTÓS, Daniel. «Socialismo y renta básica. Razones republicanas de la propuesta». A *Revista Internacional de Pensamiento Político*, núm. 15, 2021.
- DOMÈNECH, Antoni. *El eclipse de la fraternidad. Una revisión republicana de la tradición socialista*. Barcelona: Crítica. 2004. Reeditat en 2019 per AKAL.
- EUROPEAN COMMISSION (2021): «The European Pillar of Social Rights Action Plan» [en línia]. Disponible a: <www.op.europa.eu>. 2021.
- GINI, Corrado. «Variabilità e Mutuabilità. Contributo allo Studio delle Distribuzioni e delle Relazioni Statistiche». Bologna: C. Cuppini, 1912.
- KAKWANI, Nanak.C. «Measurement of Tax Progressivity: An International Comparison». A *Economic Journal*, 87, pàg. 71-80, 1977.
- PIKETTY, Thomas. *Breve historia de la igualdad*. Barcelona: Ediciones Deusto, 2021.
- RAVENTÓS, Daniel. *La renta Básica, ¿por qué y para qué?* Madrid: Catarata, 2021.
- RAVENTÓS, Daniel. «La llibertat i la igualtat republicanes. Sobre dominacions, mercats i propietat», A *Eines*, 41, pàg. 20-29, 2021.

REYNOLDS, Morgan; SMOLENSKY, Eugene. *Public Expenditures, Taxes and the Distribution of Income: The United States, 1950, 1961, 1970.*, Nova York: Academic Press, 1977.

SUITS, Daniel B. «Measurement of Tax Progressivity». A *American Economic Review*, 67 Núm. 4. pàg. 747–752, 1977.

FUNDACIÓ
IRLA

Coppieters
foundation